ÅLANDSBANKING

NR 1 2023

RÄNTA PÅ RÄNTA

Världens åttonde underverk

Bästa Private Banking

andra året i rad

ANNA HERLIN

– måttfullhetens betydelse

ÅLANDSBANKEN

INNEHÅLL NR 1

3 LEDARE

4 ANNA HERLIN
Hållbar framtid i vetenskapens och hoppets hus

8 MARKNADSKRÖNIKA

10 PETER WIKSTRÖM
Lång karriär på Ålandsbanken

14 FINLANDS BÄSTA PRIVATE BANKING
– andra året i rad

17 BEDRÄGERIER
Så undviker du att bli utsatt för nätfiske

18 BULEVARDEN 7
Ålandsbankens nya kontor i Helsingfors

22 MIREL LEINO-HALTIA
I en artikelserie möter du vår styrelse

26 RÄNTA PÅ RÄNTA
Effektivt sätt att öka förmögenheten

29 DIN EKONOMI I OSÄKRA TIDER

30 TRYGG SEMESTER

32 OSCAR LINDHOLM
Måltidsekologi på agendan

34 ATT TÄNKA PÅ VID AKTIEKÖP

35 CAROLA NILSSON
Fondbolagets nya vd

38 TIPS & NYHETER

40 ÖSTERSJÖPROJEKTET
Cirkulär ekonomi, elektrobränslen och havsbruk

42 JAN GRIMBRANDT
Superentreprenören som går mot strömmen

46 PETER WIKLÖF HAR ORDET

18 VÄLKOMMEN TILL BULEVARDEN 7

10 PETER WIKSTRÖM

32 MÅLTIDSEKOLOGI

35 CAROLA NILSSON

Ålandsbanking utges av Ålandsbanken, Bulevarden 7, 00120 Helsingfors. **Telefon** Helsingfors 0204 293 600, Tammerfors 0204 293 200, Vasa 0204 293 300, Åbo 0204 293 100, Pargas 0204 293 150 **Ansvarig utgivare** Anne-Maria Salonius **Chefredaktör** Jenny Ruda **Produktion** Integrated Communication **Omslagsfoto** Jetro Stavén **Tryck** Grano Oy på miljövänligt och klimatkompenserat papper.

LÅT DIG INSPIRERAS AV MÄNNISKOR MED DRIV

I det här numret av Ålandsbanking möter vi väldigt olika människor, men med en sak gemensamt: Driv.

Anna Herlin är en av grundarna av Puistokatu 4, ett vetenskapens och hoppets hus som frammanar till en mer hållbar framtid. Hon har förmågan att inspirera och motivera andra människor att tänka till, särskilt när det gäller vilken typ av samhällsmakt var och en av oss har, hur den påverkar befintliga strukturer och hur var och en av oss kan bidra till en mer hållbar framtid.

Även på Ålandsbanken har vi ambitiösa mål. Vi eftersträvar att vår verksamhet ska drivas långsiktigt hållbart såväl finansiellt som socialt och miljömässigt.

Att stödja miljöprojekt har varit en del av vår verksamhet sedan 1997, och hittills har vi donerat 4,4 miljoner euro till miljöarbete. I år delar Ålandsbankens Östersjöprojekt ut en rekordsumma på 615 000 euro till innovatörer, startups och aktiviteter som främjar Östersjöns mående. Du kan läsa mer om mottagarna på sidan 40. Även du som kund kan bidra tillsammans med oss genom att spara på Östersjökonto. Vi donerar årligen ett belopp som motsvarar upp till 0,2 % av depositionerna på Östersjökontot till miljöprojekt kring Östersjön. Jag är mycket stolt över det arbete som vi gör tillsammans för Östersjöns bästa. Välkommen med!

En av våra övergripande och viktigaste målbilder på Ålandsbanken är att du som är kund hos oss ska känna att vi finns här för dig. Detta är något vi arbetar aktivt med och jag är stolt över alla kollegor som varje dag ”kavlar upp ärmarna” för att hjälpa och underlätta livet för våra kunder Jag önskar vår nya Private Banking-chef **Pasi Poikkeus** varmt välkommen till banken. På sidan 14 kan du läsa mer om vår Private Banking och vad vi gjort för att andra året i rad få den fina utmärkelsen Finlands bästa Private Banking.

Utöver ovan nämnda reportage innehåller tidningen vår marknads-utblick, tips om hur man kan tänka när man ska investera i aktier och en intressant artikel om varför ränta-på-ränta är så spännande. Ska du ut och resa har vi dessutom samlat några tips som kan förhöja semesterupplevelsen, oavsett ort.

Tyvärr behöver jag avslutningsvis lyfta att bedrägerier blivit allt vanligare, och vi ser en ökad mängd bedrägeriförsök via sms, mejl, telefon och sociala medier. Vi är en personlig bank, men vi kontaktar dig aldrig för att be dig om personlig information. Var extra försiktig om du får ett samtal från banken – tekniken idag möjliggör att bedragarnas samtal ser ut att komma från banken, ett välkänt företag eller en myndighet. Läs mer om hur du kan skydda dig mot bedrägeriförsök på sidan 17.

Avslutningsvis vill jag tacka för förtroendet och för att du har valt Ålandsbanken.

Bästa hälsningar,

Anne-Maria Salonius
Chef Ålandsbanken Finland

Vi går vår egen väg.

Värnande om ofullständighet

Anna Herlins älskade projekt är ett vetenskapens och hoppets hus som frammanar till en mer hållbar framtid – på ett varsamt sätt, baserat på forskning och kunskap.

Text: **Elli Collan** Foto: **Jetro Stavén**

I utrymmet som kallas Mjuka rummet på Puistokatu 4 klättrar en matta upp mot väggarna och vårljuset filtreras vackert genom gardinerna. Från taket hänger en lampa som ser ut som ett stort moln. Ibland jollrar bebisar glatt under den. Så här bedrivs alltså ingen seriös vetenskaplig forskning?

– Vi har velat skapa ett utrymme som är öppet för alla, säger **Anna Herlin**, utvecklingsdirektör och styrelsemedlem i Tiina och Antti Herlins stiftelse och en av grundarna av Puistokatu 4.

– Som stiftelse vill vi inte sitta bakom många stängda dörrar i ett elfenbenstorn, utan hålla kontaktytan mot samhället öppet.

Den gamla villan på Parkgatan är ett gemensamt projekt för Tiina och Antti Herlins stiftelse samt Maj och Tor Nesslings stiftelse: ett hus för vetenskap och hopp som erbjuder utrymme för både forskare och byggare av en ekologiskt hållbar framtid. Här finns plats för ett brett utbud av aktiviteter och evenemang. Bebisarna som rullar runt i Mjuka rummet på mellanvåningen hör hemma i en grupp för kamratstöd om klimatångest som leds av **Julia Thurén** och som riktar sig till småbarnsföräldrar. Det är en av de många gemensamma aktiviteter som äger rum i huset. I utrymmena på övervåningen, som kallas för Vetenskapsvinden, jobbar forskare från olika discipliner.

Stiftelserna finansierar inte direkt forskarnas arbete, men erbjuder dem genom en ansökningsprocess utrymme för dess genomförande och ger samtidigt kollegialt stöd. Husets bottenvåning, med sitt bibliotek och kvartersrestauranger, är ett utrymme som är öppet för alla.

– Målet har varit att bygga bästa möjliga plattform för att främja en ekologiskt hållbar framtid, både genom att träffa människor och stödja forskning, säger Herlin.

– Min roll är att vara ett strategiskt stöd för teamet, en slags god gudmor som sammanför rätt personer kring dessa frågor.

Det gamla skapar det nya

Trävillan, som byggdes i slutet av 1800-talet, ägdes en gång i tiden av bland annat skådespelerskan *Ida Alberg* och hennes make *Lauri Kivekäs*. Därefter fungerade den som lokaler för Svenska Samskolan och den franska folkskolan, och på 1950-talet övergick den i stiftelsen för Finlands arkitekturmuseums ägo. Under flera år pågick dock ingen verksamhet i villan, och ingen verkade vilja ta över byggnaden, som hade drabbats av fuktskador och var svårt förfallen. Idag inger Puistokatu 4:s höga rum en avslappnad och på något sätt hemtrevlig atmosfär. Charmiga tapeter, *Klaus Haapaniemis* textilier och *Paavo Tynells* klassiska armaturer upprätthåller harmonin. Väggarna i nödutgången pryds av färgglada väggmålningar av konstnären *Rosa Liksom*. Allt är fortfarande lite nytt, eftersom den omfattande renoveringen av fastigheten slutfördes först på sensommaren 2022.

”Målet har varit att bygga bästa möjliga plattform för att främja en ekologiskt hållbar framtid.”

Huset skulle knappast vara i sin nuvarande prakt utan den stiftelse som grundades av Tiina och Antti Herlin 2014. Det är en allmännyttig stiftelse som har, sedan den grundades, beviljat cirka en miljon euro i stipendier varje år till vetenskap, konst, miljöprojekt och projekt för socialt välbefinnande. Stiftelsen fäster särskild vikt vid att bekämpa klimatkrisen, vilket är fokus för dess nuvarande strategi.

– Därför var det mycket naturligt att samarbeta med just Maj och Tor Nesslings stiftelse, som har finansierat forskning i Finland i femtio år med särskild fokus på miljöforskning, säger Herlin.

Tillsammans bestämde sig de två stiftelserna för att börja leta efter gemensamma lokaler. Varken Herlin eller **Minttu Jaakkola**, dåvarande forskningsdirektör för Nesslingstiftelsen, nuvarande verksamhetsledare på Puistokatu 4, hade hittat något lämpligt när Herlins telefon en dag plingade till med ett textmeddelande.

– Min far skickade mig en annons om en fastighet som Stiftelsen för Finlands arkitekturmuseum sålde i Brunnsparken. Vid den tidpunkten fanns det bara några veckor kvar för att lämna in ett bud, minns Herlin.

Herlin och Jaakkola besökte huset och blev övertygade om dess atmosfär och potential. Att köpa och renovera fastigheten för detta ändamål var dock uteslutet för Nesslingstiftelsen på grund av stiftelsens strikt begränsade uppdrag i dess stadgar. Därför förvärvades och renoverades huset av Tiina och Antti Herlins stiftelse, emedan den framtida verksamheten planerades tillsammans med Nesslingstiftelsen, som även finansierade den. Anna Herlin fick i uppdrag att övervaka renoveringen av huset. Tillsammans med Minttu Jaakkola ansvarade hon för att lansera husets framtida verksamhet och sätta ihop det nödvändiga teamet.

– Självklart var renoveringen en långvarig process i sig själv. Men jag är särskilt stolt över de personer som jag har rekryterat hit.

Brus kring guldtackan

Det är stundvis ett högt brus runt den så kallade guldtackan. Guldtackan är en gyllene rektangulär, stor serveringsplattform i kafferummet på mellanvåningen, kring vilken man till exempel avnjuter husets gemensamma morgonmål och kaffet klockan två.

– Det finns ett femtontal fast anställda här, inklusive de båda stiftelserna. Förutom 26 forskare från 25 olika discipliner finns det i byggnaden även andra aktörer som bygger en ekologisk framtid i samhället, däribland vassa startups inom hållbarhet, konstnärer, aktivister och till exempel Stiftelsen Dialogpaus.

Samtal är inte bara husets livsnerv utan också en stor del av dess syfte.

– Vi är alla sammankopplade och vi behöver höra varandras verklighet. När ett samtal börjar, tar fart och kryddas ständigt med nya perspektiv, då tror jag att bara himlen är gränsen, säger Herlin.

Dessa två idéer – *vi är alla sammankopplade och vi behöver alla höra varandras verklighet* – finns också inskrivna på Puistokatus alla rumsskyltar, som dock fortfarande väntar på att hängas upp på väggarna. En tredje skylt påminner oss om att även en enskild forskare kan förändra världen genom att införliva vetenskaplig kunskap och öppna den för andra. Den fjärde tesen är dock Herlins käraste.

– *Låt oss värna om ofullständighet*. När man tänker på de saker som vi arbetar med och på livet i allmänhet är det sällan hälsosamt eller ens vettigt att tro att något är hundra procent färdigt eller bevisligen den enda rätta lösningen.

Ålandsbanken och gemensamma värderingar

Antalet besökare på Puistokatu 4 beräknas, men Herlin hoppas att byggnaden faktiskt ska åstadkomma något som inte kan räknas på samma sätt.

– Klicken i folks huvuden! Att börja fundera på hur man kan leva ett gott liv inom planetens gränser. Insikter om måttfullhet och en hållbar framtid.

Det kan vara svårt att verkligen inse att naturresurserna inte längre förnyas, trots alla tekniska lösningar

Anna Herlin

Född: 1982

Familj: Make och tre barn

Bor: På lantgård i Västra Nyland

Utbildning: Politices och filosofie magister (Helsingfors universitet)

Fritidsintressen: Läsecirklar, motionscirklar och fester, gärna som arrangör. Boken hon läser för stunden, och för tredje gången, är afrofeministen Minna Salamis bok "Aistien viisaus"

Idag inger Puistokatu 4:s höga rum en avslappnad och på något sätt hemtrevlig atmosfär.

som kan utvecklas.

– Men det är den verklighet vi lever i och som också sätter gränserna för hur vi ska dimensionera våra liv.

I sitt eget huvud känner hon att det klickade till för länge sedan.

– Jag tillhör naturligtvis en mycket privilegierad grupp människor, men jag har haft förmånen att som barn bo på en gård och bevittna naturens kretslopp. Måttfullhetens betydelse har kanske kommit naturligt, säger Herlin.

Det är faktiskt de värderingar som stämmer överens med hennes egna, som har fört Herlin till Ålandsbanken.

– Jag kände sedan tidigare till bankens miljöarbete och till exempel Östersjökontot, säger Herlin.

Hon säger att hon uppskattar en aktör som djärvt vågar stå för sina värderingar och som också är tillgänglig.

– Det är en kombination som lockar mig.

Från kunskap till insikt, från insikt till förändring

Herlin hoppas också att Puistokatu 4 ska vara lättillgänglig. Hennes tidigare arbete för John Nurminens Stiftelse, som fokuserar på skyddet av Östersjön, gav henne en stor mängd lärdomar inte bara om miljöns tillstånd utan också om hur man organiserar sig. Det räcker dock inte att stiftelserna organiserar sig om man inte får människor att engagera sig.

”Ett bra liv är ett liv som passar inom planetens gränser.”

– Vi har funderat mycket på vad som driver förändring och vad som inte gör det. Att skuldbelägga syndabockar kan vara ett effektivt verktyg till en viss punkt, men jag hoppas inte på mer känsla av underlägsenhet här i världen. I stället försöker vi tillhandahålla information och bjuda in människor att engagera sig på ett sätt som leder till insikter, som i sin tur förändrar vårt sätt att tänka och göra saker och ting.

Herlin säger att hon vill få människor att tänkta till särskilt när det gäller vilken typ av samhällsmakt var och en av oss har, hur den påverkar befintliga strukturer och vilken makt var och en av oss därmed har att bidra till en mer hållbar framtid. Ett viktigt tema är också ett gott liv.

– Jag anser att ett bra liv är ett liv som passar inom planetens gränser. Jag tror verkligen att välbefinnandet i de utvecklade länderna inte längre förbättras särskilt mycket av ytterligare materiella ting, reflekterar hon.

I vardagligt tal kan Herlins budskap sammanfattas som en uppmaning att fundera över hur en framtid värld att sträva efter skulle se ut så att det skulle finnas tillräckliga förutsättningar för ett gott liv för alla nuvarande och kommande generationer. Vi bör sträva efter att hålla våra egna liv så nära planetens gränser som möjligt och i balans.

– Personligen är jag social av naturen och tycker om att umgås med människor, men det måste balanseras med tid för mig själv. Det är dock inte heller bra med för mycket ensamtid. Intelligenta och respektfulla konversationer, liksom en nyfiken inställning till människor och deras åsikter, hör enligt mig till ett bra liv. ■

EN DELIKAT BALANSGÅNG

Över tiden svänger pendeln bland prognosmakare från en ytterpunkt till en annan. Under stora delar av 2022 eskalerade pessimismen bland marknadsbedömare. Men konjunkturbilden 2023 ser så här långt gynnsammare ut än vad som förespeglades så sent som i vintras.

Foto: **Adobe Stock**

Det blir sällan så illa som befarat, men, ska tilläggas, heller inte så bra som man hoppas. Vår vy är alltjämt att konjunkturläget gradvis förstärks under året. De huvudsakliga drivkrafterna är en återöppnad kinesisk ekonomi i kombination med normaliserade leveranskedjor. Summan av detta är högre tillväxt, men också ett avtagande inflationstryck. Till denna bild kan vi addera en väsentligt starkare real inkomstutveckling för hushållen under 2024. Centralbankerna är i det närmaste färdiga med sina räntehöjningar och marknaden kan snart fokusera på att leta gröna skott i ekonomin. Så klart finns det utmaningar, men det avspeglas också i en återhållen värdering. Åtminstone på vår sida om Atlanten.

Konjunkturbilden 2023 ter sig mindre negativ än vad som befarades av prognosmakare inför årsskiftet. I långa stycken var 2022 en utdragen kamp bland bedömare om vem som kunde presentera de mest nedslående framtidsutsikterna. Hittills har dessa profetior kommit på skam. Men efter en flygande start på året i finansiella marknader skiftade humöret bland investerare. Vårens amerikanska bankkris, som även spreds till Europa, adderade till detta.

Paradoxalt nog så bidrar de något gynnsammare ekonomiska utsikterna till den ökade volatiliteten i marknaden, åtminstone på kortare sikt. Ett fortsatt högt tryck i efterfrågan och en överraskande hög aktivitetsnivå i ekonomin bidrar till att det tar längre tid för inflationen att växla ned från fjolårets uppdrivna nivåer.

Under stora delar av året har vi därför kunnat observera en omvänd logik kring tolkningen av konjunkturstatistik, där svaga data tolkas positivt, medan tecken på styrka i efterfrågan ses som negativt. Under kommande kvartal, i takt med att inflationen kulminerar och vänder ned, bör såväl ränte- som aktiemark-

naden flytta blicken från inflation och centralbanker, för att i stället söka tecken på ekonomisk återhämtning. Vi återgår då till en mer normal logik där goda nyheter vad gäller konjunkturen och bolagens vinstutveckling tolkas positivt, snarare än något som hetsar centralbanker till åtstramning.

Centralbankerna går en delikat balansgång med syfte att bromsa priser och inflationsförväntningarna, där en tuff åtstramning ska vägas mot risken för en hårdlandning av ekonomin. Centralbankernas mardröm är att tappa kontrollen över prisutvecklingen. Historiska erfarenheter visar att det är kostsamt att styra tillbaka inflationsförväntningarna om dessa släpper förankringen vid bankernas inflationsmål. 1970- och det tidiga 1980-talet var en period präglad av energikris, galopperande inflation och så småningom drakoniska räntehöjningar. Det krävdes en kraftfullt restriktiv räntepolitik och flera recessioner för att krama den höga inflationen ur ekonomin.

Detta liknar, i vissa avseenden, den miljö vi nu navigerar i. Därför är det viktigt att inflationen vänder ned under loppet av kommande månader. Baserat på utvecklingen av ledande indikatorer är vår bedömning att inflationstrycket har kulminerat och att marknadens fascination för centralbanker, under loppet av andra halvåret, ersätts med ett sökande efter signaler om ekonomisk återhämtning.

Men ännu är vi inte i situationen att centralbankerna kan utropa en seger över inflationen. Som vanligt är det USA:s centralbank (Federal Reserve) som går i bräschen. Det finns ett talesätt på finansiella marknader som säger att när åtstramning och inflationskontroll står på agendan, höjer Federal Reserve till dess att det gör ont på riktigt, till dess att någonting krackelerar.

Ekonomin i utvecklade länder har präglats av ett extremt lågt ränteläge under en utsträckt period, allt sedan finanskrisen 2008–2009. Mot bakgrund av att styrräntan i USA under loppet av senaste året har höjts från i princip noll till i runda tal fem procent, i ett läge med galopperande inflation och ett fullskaligt krig på trösken till Europa, är det inte förvånande att det blottas en del svagheter i delar av ekonomin. Den kända amerikanska investeraren Warren Buffet lär, som kommentar till finanskrisen, ha sagt att ”det är när tidvattnet drar sig undan, som det blir tydligt vilka som badat nakna”.

Kanske kan vi betrakta vårens bankkris ur perspektivet av det omvälvande skiftet i makroförutsättningarna under senaste året. Vi ser dock risken för en mer utbredd stress i banksystemet, av den typ som ledde fram till den globala finanskrisen 2008/2009 som begränsad. Då handlade det om en solvenskris, nu är det primärt en likviditetskris, även om regionbankerna pressas av stigande finansieringskostnader, orealiserade förluster i befintliga obligationstillgångar och tunna utlåningsmarginaler på nya lån.

Men även om den senaste tidens spänningar i banksektorn sannolikt är hanterbara så påverkar det bankerna. Dessa institutioner blir mer försiktiga i sin utlåning till företag och konsumenter och det kan i sin tur dämpa tillväxten i ekonomin och därmed göra att vinsttillväxten också på bolagsnivå blir svagare än väntat. Detta kan ses som en del av den penningpolitiska transmissionsmekanismen, som centralbankerna ofta refererar till, det vill säga i vilken grad och i vilken takt som det senaste årets åtstramning fortplantas genom ekonomin.

Men fortfarande är det god fart på efterfrågan, vilket illustreras av att företagens delårsrapporter för första kvartalet var positiv läsning överlag, på båda sidor om Atlanten. Såväl omsättning som marginaler bidrog till att bolagen återigen överraskade positivt. Även orderingången var stark vilket är en positiv signal om framtiden.

Vårt huvudscenario är alltjämt att konjunkturläget gradvis kommer att förstärkas under 2023. De huvudsakliga drivkrafterna bakom detta är återöppningen av den kinesiska ekonomin tillsammans med en normalisering av leveranskedjorna, vilket bör medföra både en högre tillväxt och ett lägre inflationstryck. Dessutom ser vi en väsentligt gynnsammare real inkomstutveckling för hushåll och konsumenter framåt 2024.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att marknaden tenderar att fästa blicken på orosmoln. Men det brukar vara en god utgångspunkt, för när himlen uppfattas som alltför ljusblå brukar det vara ett säkert tecken på annalkande utmaningar.

Niklas Wellfelt
Chefsstrateg,
Ålandsbanken Fondbolag.

”Det är när tidvattnet drar sig undan, som det blir tydligt vilka som badat nakna.”

Warren Buffet

Mellanstoppet som blev en lång karriär

Text: **Elli Collan** Foto: **Jetro Stavén, Peters privata**

Peter Wikström bär alltid kostym på jobbet och har en stadig känsla för ekonomin. Men han bär också MC-overall och befinner sig i situationer där tempot ökar och landskapet förändras.

Självklart handlar en bankirs arbete om pengar, men människor kommer alltid före pengar, säger Peter Wikström.

Peter arbetar som Senior Private Banker på Ålandsbankens kontor i Helsingfors. I unga år trodde han att han skulle bli optiker eftersom hans mamma var i glasögonbranschen. Det blev dock inte så.

– Jag sommarjobbade på dåvarande Sparbanken i Helsingfors, numera Aktia, säger Peter som studerade bokföring i unga år.

En sommar ledde till en annan och en annan till en tredje. Allt som allt jobbade han för Sparbanken i tio år och hann även genomgå bankdirektörsutbildning, tills han blev så intresserad av fastighetsbranschen att han hoppade över till ett jobb som regionchef på en fastighetsförmedling som då ägdes av Postbanken. Efter några år längtade dock Peter tillbaka till banken.

Då, en trevlig söndagsmorgon på 90-talet, öppnade han tidningen och fick syn på en jobbannons från Ålandsbanken. Sökanden önskades ha erfarenhet av såväl banksektorn som bostads- och fastighetsmarknaden.

– Det kändes som om de beskrev mig. Jag hade ännu inte sökt några jobb, men här skickade jag in en ansökan. Tydligen hade de fått väldigt många ansökningar, men lyckligtvis valdes jag ut, minns Peter.

Han berättar att han fascinerades av Ålandsbankens arbetskultur redan från början, när han och en kollega började utvidga banktjänster till privatpersoner. Ansvaret och det breda spektrumet av arbetsuppgifter tilltalade den pånyttfödda bankmannen.

– Jag fick göra många intressanta saker. Jag började på kontoret på Bulevarden 3, som blev som ett kärt barn för mig vars tillväxt jag följde. I början var vi femton personer och ifjol somras var vi över hundra personer som flyttade in i de nya lokalerna på Bulevarden 7.

Peter Wikström

Född: 1960

Familj: Fru och två barn

Bor: Esbo

Utbildning: Ekonomistudier, bankdirektörsutbildning

Gör: Senior Private Banker, Ålandsbanken

”Ålandsbanken är en mer än hundra år gammal framgångssaga. Det känns fint att kunna säga att man har varit med på en tredjedel av den resan.”

En av Peters mest minnesvärda resor är den längs den legendariska Route 66.

Lång mellanlandning

När Peter sökte jobbet föreställde han sig att Ålandsbanken skulle kunna erbjuda intressanta arbetsuppgifter under många år framöver.

– Jag tänkte att det här skulle vara en bra och givande tid i min karriär. Jag skulle få mer arbetslivserfarenhet och sedan bekvämt kunna driva i en ny riktning igen, skrattar Peter.

– Om någon då hade sagt att jag skulle komma att stanna här i trettio år hade jag skrattat åt det.

Även nu ler han, men anledningen är en annan. Peter säger att han är oerhört nöjd med sin karriär på banken. Han säger att han också känner en stor stolthet.

– Ålandsbanken är en mer än hundra år gammal framgångssaga. Det känns fint att kunna säga att man har varit med på en tredjedel av den resan. Jag har aldrig skämts för att berätta var jag jobbar, tvärtom.

Affärsmässigt sett går det bra för banken, men det finns mer än så att vara stolt över.

– Till exempel när det gäller hållbarhet och miljöansvar är vi pionjärer i branschen. Det väcker ofta mycket intresse hos människor.

”Jag har aldrig skämts för att berätta var jag jobbar, tvärtom.”

En mun, två öron

Medan vi småpratar tittar Peter mig vänligt i ögonen och lyssnar uppmärksamt. Han säger att han i sitt eget arbete anser att förhållandet mellan att tala och lyssna är tydligt.

– Jag brukar säga att jag har en mun och två öron. Mitt arbete börjar med att lyssna på mina kunder och förstå deras behov så att jag kan förvalta deras förmögenhet på det sätt som passar dem bäst.

Peter anser att det är just detta kundfokus som skiljer Ålandsbanken från andra aktörer i branschen.

– Om det inte finns några

kunder finns det ingen bank. Hos oss står kunden verkligen i centrum, vi är väldigt tillgängliga och du kan alltid komma och besöka oss. Att vi sätter människan i centrum har förmodligen varit en av de viktigaste faktorerna som har fått mig att stanna här.

När jag frågar Peter vad han gillar bäst med sitt jobb är svaret inte särskilt överraskande.

– Kunderna! Men mina kolleger kommer på en god andra plats. Vi har en riktigt bra anda på arbetsplatsen – ingen förväntar sig att någon annan ska skapa en bra stämning, alla bidrar till det.

En god arbetskultur återspeglas också i det faktum att banken inte har en färdig mall som man försöker anpassa de anställda till, utan var och en tillåts arbeta som sig själv. Det tycker Peter är viktigt.

– Det är lite som med motorcykelhobbyn, att din egen motorcykel lyder alltid bättre än vännens.

”Ingen förväntar sig att någon annan ska skapa en bra stämning, alla bidrar till det.”

Kostymmannen på motorcykeln

Analogin med motorcyklar är naturlig, eftersom motorcyklar ligger Peter varmt om hjärtat. Hobbyn tog fart för flera decennier sedan.

På jobbet bär Peter alltid kostym som ett tecken på uppskattning för sitt arbete och sina kunder.

– Kostymen verkar också hjälpa till att fokusera tankarna. Under coronapandemin jobbade jag några dagar i en tröja och det kändes som att jag inte var som mest skärpt då, säger han och skrattar.

Han förflyttar sig från en värld till en annan när han drar på sig en MC-overall och hjälm.

– Det är en kombination av många saker. Den tillfälliga distanseringen från vardagen, den öppna vägen och landskapen.

En av de mest minnesvärda resorna han gjort är längs den legendariska Route 66. På den nästan 4 000 kilometer långa rutten från Chicago till Los Angeles öppnade USA upp sig på ett helt nytt sätt. Landskapet var bitvis spektakulärt, men illusionen av den amerikanska drömmen försvann när Peter körde genom inte bara de välmående storstäderna, utan också den öde, fattiga och på vissa ställen vanvårdade landsbygden.

– Det var där jag förstod hur stor klyftan är mellan olika samhällsklasser i USA. Den fysiskt tuffaste delen var Death Valley, säger Peter.

Fartvinden i Death Valley svalkade inte utan snarare förlamade. Det var utmanande att hålla rätt vätskebalans i kroppen, en del av gruppens deltagare hoppade av. Peter höll ut och fullföljde rutten. Efteråt var känslan fantastisk.

– Det var en fin resa, som såklart måste göras på en klassisk Harley Davidson, även om jag inte är någon HD-kille, säger han.

Senior Private Golfer

Peter är 63 år och börjar närma sig pensionsåldern. På frågan om han redan har funderat på vad han ska göra med sin framtida fritid, sprider sig ett varmt leende över hans ansikte.

– Jag tänkte att jag äntligen skulle börja spela golf. Jag har lyckats undvika det hittills, men numera spelar min son och det skulle kunna vara en rolig sak att göra tillsammans med honom.

Förutom att skaffa sig ett Green Card ingår även i planerna att tillbringa mer tid med frun på stugan, ta hand om dotterns Staffordshire terrier då och då och kanske bygga ett nytt sommarkök.

– Lappland med sina fjäll lockar alltmer och jag åker skidor och utförsåkning tiotals kilometer varje år.

Det känns inte främmande att lämna kundernas förmögenhet till andra i framtiden?

– Mina kollegor är så duktiga och kompetenta människor att jag inte alls oroar mig för det. ■

Finlands bästa Private Banking – för andra året i rad

Text: **Jenny Ruda** Foto: **Jetro Stavén**

Ålandsbankens nya Private Banking-chef Pasi Poikkeus, ansvarar för vår Private Banking-verksamhet i Finland samt Private Banking-enheten i Helsingfors.

** Kantar Prosperas Private Banking 2022 Finland -undersökning*

Vi är tacksamma över att våra kunder återigen valt oss som Finlands bästa Private Banking-aktör*. Enligt er lyckades vi bäst med bland annat personlig service, Private Banking-lösningar och utbudet av ansvarsfulla investeringsprodukter. Bakom framgången är ett målmedvetet arbete – och en tät dialog med det viktigaste vi har – våra kunder.

På Ålandsbanken arbetar vi varje dag för att ge marknadens bästa service. Vi är väldigt glada över att våra kunder återigen bekräftar att vi har lyckats, säger **Anne-Maria Salonius**, chef Ålandsbanken Finland. Kontinuerlig rådgivning samt vårt starka fokus på hållbara lösningar har gett resultat.

Vad beror då våra fina framgångar på? Vi frågade några medarbetare.

Pasi Poikkeus, chef för Private Banking i Finland, finns det någon specifik orsak till det fina resultatet i årets undersökning?
– Vi har gjort ett målmedvetet jobb och varje år noggrant analyserat resultaten från undersökningen. Vi har följt med i vilka kategorier våra konkurrenter toppar, men även lyssnat på våra kunder och varit lyhörda för vad de värdesätter. Vi har bland annat breddat vårt utbud av investeringsprodukter och valt att kommunicera tydligare utåt vad just vi kan erbjuda. Jag ser att allt det systematiska jobb vi gjort har bidragit till en första placering.

•••

Undersökningen visar att Ålandsbankens kunder rekommenderar sin bank till bekanta i betydligt högre grad än vad konkurrenternas kunder gör.

Pasi, vad tror du att detta beror på?
– Sedan grundandet 1919 har vi fungerat enligt våra kunders villkor. Vi har varit och är fortsättningsvis en relationsbank, vilket är starkt förankrat i vårt dna och vår kultur. Vi jobbar varje dag mot våra kunder och med våra kunder, enligt kundernas behov. De långa kundrelationerna innebär också att vi får en djup förståelse och helhetssyn för kundens situation och kan förvalta en förmögenhet på bästa sätt. Jag tror att detta också syns utåt och därför är det också naturligt att våra kunder rekommenderar oss.

”Vårt konkreta hållbarhets-arbete är definitivt en sak som differentierar oss från våra konkurrenter.”

Hållbarhet förknippas starkt med Ålandsbankens varumärke och undersökningen visar att Ålandsbankens utbud av ansvarsfulla investeringsprodukter uppskattas och värdesätts av kunderna. ▶

Monica Pohjoisaho

”Personlig service har alltid varit en av grundstenarna i Ålandsbankens verksamhet. Vår ambition är att erbjuda den allra bästa servicen.”

Markus Hyvönen, Senior Private Banker, hur upplever du i kundarbetet att våra kunder värdesätter hållbarhet?
– Det är mycket glädjande att kunderna uppskattar och värdesätter våra hållbara lösningar och etiska val. Personligen är jag av den åsikten att människor är till naturen goda och värdesätter högt en bättre gemensam framtid. I kundmöten lägger jag stor vikt vid att lyfta hållbarhet och etiska aspekter, speciellt lyfter jag vårt Östersjöprojekt och Åland Index, vilka tagits väl emot av våra kunder. Jag är mycket stolt över det vi åstadkommit och är av den meningen att det vi gör är genuint gott. Vårt konkreta hållbarhetsarbete är definitivt en sak som differentierar oss från våra konkurrenter. Kantar Prosperas undersökning visar också att kunderna ändrat sitt köpbeteende tack vare Åland Index – verktyget som vi erbjuder, vilket är ytterst trevligt.

•••

Enligt undersökningen placerade sig Ålandsbanken på första plats bland annat i de kategorier som kunderna värdesätter mest, det vill säga kapitalförvaltning, serviceanda och personliga kontakter. Vår expertis inom omfattande finansiell planering, inklusive familjerätt, beskattning och generationsskifte, nådde även de toppositioner i undersökningen.

Monica Pohjoisaho, jurist inom finansiell planering, kan du berätta hur du och ditt team hjälper våra kunder?
– Jobbet är väldigt varierande, eftersom vi utgår från varje enskild kunds situation. Tillsammans med kunden går vi igenom helheten såsom familjesituation, tillgångar och framtidsplaner. Därefter presenterar vi och förverkligar lösningar och ägarstrukturer som ur kundens situation är den bästa möjliga samt effektivast att uppnå. I praktiken betyder det att vi planerar rätt mycket av generationsskiften, en del företagsarrangemang och därtill gör vi även familjerättsliga dokument.

•••

Personlig service har alltid varit en av grundstenarna i Ålandsbankens verksamhet. Vår ambition är att erbjuda den allra bästa servicen, vilket nu även bekräftats med en första placering även inom kategorin personlig service.

Mikaela Alanen, du ansvarar för vårt säljstöd, som är en mycket viktig del i värdekedjan. Kan du berätta lite om hur ni arbetar.
– Man kan säga att vårt säljstöd på sätt och vis är Private Banking Finlands egen kundservice. Säljstödets uppgift är att hjälpa dels våra Private Bankers, dels våra kunder med alla former av administrativa uppgifter och bankärenden. Allt för att underlätta bägges vardag. Även avancerad rådgivning blir enkel när alla länkar i kedjan gör det de är bäst på.

Vi har länge systematiskt jobbat för att erbjuda våra kunder den allra bästa servicen. Pasi, hur säkerställer vi att vi utvecklas och ytterligare höjer nivån, samt behåller positionen som Finlands bästa Private Banking-aktör?
– Vi ska fortsättningsvis lyssna på våra kunder, bevaka omvärlden samt hålla ett öga på vad som händer i branschen. Vi ska ha en lika aktiv kundkontakt som hittills. Viktigast är att vi är ödmjuka, kunderna är A och O i vår verksamhet. ■

Marcus Hyvönen

SÅ UNDVIKER DU ATT BLI UTSATT FÖR NÄTFISKE

Nätfiske, även kallat phising, blir allt vanligare, och nya sätt att fiska efter uppgifter dyker ständigt upp.

Det är ibland svårt att känna igen bedrägeriförsök. Nätfiske betyder att bedragarna försöker komma åt dina person- eller bankuppgifter för att ta över ditt konto eller utnyttja uppgifterna för kriminella ändamål. Detta kan ske exempelvis genom att lura in dig på en falsk inloggningssida, be dig installera ett skadligt program på din dator eller skicka dig skadliga länkar via e-post eller sms. Vi vill påminna dig om att det finns en hel del saker som du själv kan göra för att skydda dig. Kom ihåg, det största säkerhetshålet är du själv – följ din magkänsla och våga vara misstänksam.

Hur känner man igen nätfiske?
Bedragarna går mycket professionellt till väga, och deras nätfiskeförsök kan vara riktigt skickligt konstruerade. Om en obekant person ber dig att lämna ut dina bankkoder eller kortuppgifter via samtal, e-post eller sms, borde alla varningsklockor ringa. Detsamma gäller om någon kontaktar dig och ber dig logga in i digitala tjänster, verifiera en transaktion eller identifiera dig med bankkoder eller e-ID. Bedragare kan också påstå att din dator fått virus eller ber dig installera programvara på din dator. Var även på din vakt om du får ett sms från banken med en klickbar länk, banken skickar aldrig länkar via sms.

Kom ihåg dessa punkter när du sköter bankärenden på nätet:

- **Håll dina inloggningsuppgifter för dig själv** – och endast för dig själv. De är personliga. Banken kontaktar inte dig för att be om dem. Vi skickar aldrig länkar via sms och ber dig heller aldrig om dina person-, kort- eller inloggningsuppgifter via sms, e-post eller telefonsamtal.
- Var extra noga med att alltid skriva in rätt adress när du ska **logga in till Internetkontoret**, alternativt använd dina egna bokmärken – logga inte in via länkar du fått. Vi skickar dig aldrig e-post eller sms med länkar till Internetkontorets inloggningssida. Att logga in till Internetkontoret via en sökmotor som Google eller Bing kan leda dig till en falsk sida. Kontrollera alltid länkens stavning noga innan du loggar in – en extra eller saknande bokstav kan innebära att du loggar in på en falsk nätbankssida.
- Mata inte in dina person- eller bankuppgifter på en webbplats, om du inte kan säkerställa dess riktighet. Du kan hamna på falska nätsidor även via sökmotorer som Google eller Bing.
- **Öppna inte bifogade filer** i vanlig e-post trots att e-posten ser ut att komma från banken. Om vi skickar filer via e-post sker det via säker e-post.
- Får du ett **sms med en klickbar länk** från banken – klicka inte på den, trots att den skulle hamna under samma meddelandekedja som tidigare sms från banken. Vi skickar inte länkar via sms.
- **Bekräfta inte en betalning som du inte själv har gjort**. Läs alltid bekräftelsebegäran noggrant och om bekräftelse-ID:na inte stämmer, ska du låta bli att bekräfta betalningen. Om ett erbjudande verkar vara för bra för att vara sant, var aktsam.
- Om en obekant person kontaktar dig och ber dig installera något på din dator eller mobil, ska du inte göra det. **Installera själv de program du behöver**. I oklara situationer ska du fråga någon du känner eller vända dig till en datakunnig – och när det gäller bankärenden, kan du också kontakta oss på banken. ■

Osäker eller utsatt – kontakta oss direkt!

Om du är det minsta osäker på ett sms, e-post eller samtal som påstås komma från banken, avsluta samtalet och ring upp oss för att säkerställa att det inte handlar om ett bedrägeri. Skriv in numret manuellt i stället för att använda telefonens återuppringningsfunktion.

Ålandsbankens Kundservice, telefon 0204 292 910.
Öppet må-fre 8.30-18.00

Du kan vidarebefordra e-post, sms och webbsidor i Ålandsbankens namn som verkar misstänksamma till oss på adressen natfiske@alandsbanken.fi.

Spärra dina digitala tjänster

Om du misstänker att någon fått tag i dina inloggningsuppgifter ska du spärra dina digitala tjänster genom att ringa vår spärrtjänst på telefon 09-696 46 800 (från utlandet +358-9-696 46 800). Tjänsten är öppen 24 timmar i dygnet.

Spärra ditt kort

Om du misstänker att någon fått tag i dina kortuppgifter ska du spärra ditt kort genom något av följande alternativ:

- ✓ *Spärra ditt kort i din Mobilbank. Då beställs ett nytt kort med nytt kortnummer till dig automatiskt. Kortet levereras inom två veckor.*
- ✓ *Under våra öppettider kan du spärra ditt kort genom att ringa vår Kundservice på telefon 0204 292 910.*
- ✓ *På kvällar och helger kan du ringa spärrtjänsten på telefon 020 333, från utlandet +358 20 333. Spärrtjänsten är öppen 24 timmar i dygnet.*

VÄLKOMMEN TILL BULEVARDEN 7

Sommaren 2022 gick flyttlasset från Bulevarden 3 i Helsingfors till en helmoderniserad fastighet på Bulevarden 7. Följ med på en rundtur i de nya lokalerna, som inhyser hela Ålandsbankens Helsingforskontor.

Private Banking har sin reception och mötesutrymmen på andra våningen.

Bankkontoret i gatuplan betjänar kunder i dagliga bankärenden alla vardagar kl. 10.00 – 16.30

Premium Banking finns på första våningen. Där tar vi emot kunder i våra mötesrum som är ljusa och fräscha.

Pausutrymmena är moderna och rymliga. I dem samlas personalen över en kopp kaffe eller lunch för att diskutera aktuella ärenden eller umgås i största allmänhet.

Mötesrummen på Private Banking har alla namn efter fyrar. Vårt största mötesutrymme – Gråhara – erbjuder plats för upp till 20 personer. Därtill har vi ett tiotal mindre mötesrum.

MÖT MIREL LEINO-HALTIA, LEDAMOT I ÅLANDSBANKENS STYRELSE OCH REVISIONSKOMMITTÉ

”Kalla mig diverse-arbetare”

Hon kan titulera sig ekonomie doktor, arbetslivsprofessor (Professor of Practice), konsult, auktoriserad finansiell analytiker (Chartered Financial Analyst, CFA) och författare. Men Mirel har heller inget emot styrelseproffs.

Text: **John Hennius** Foto: **Jetro Stavén**

Under nästan 20 år var Mirel Leino-Haltia sakkunnig, partner och ledningsgruppsmedlem på konsultbolaget PwC, PricewaterhouseCoopers, i Finland. Under en tid då det uppkom mycket ny reglering inom bank- och finansvärlden gick hennes konsulteringsuppdrag ofta ut på att hantera Finansinspektionens och Europeiska Centralbankens krav gällande strategi, kompetens inom styrelser, bolagsstyrning, riskhantering, regelverksefterlevnad, soliditet och likviditet. Hennes uppdrag gav henne en unik överblick och unika erfarenheter.

Idag kan hon titulera sig ekonomie magister och ekonomie doktor vid Hanken, Svenska Handelshögskolan i Helsingfors, och sitter i ett flertal styrelser. Sedan 2022 är hon även medlem i Ålandsbankens styrelse och revisionskommitté. Många av hennes kollegor där vill ogärna bli kallade ”styrelseproffs”. Mirel har en annan inställning.

– Jag *är* ju styrelseproffs.

Hon förklarar att den största delen av hennes arbetstid går åt till att förbereda för möten eller för deltagande i styrelse- och kommittémöten. Det är Mirels jobb att fokusera på vad som är viktigt – och det brukar

variera ganska mycket beroende på situation och företag.

– Oftast kallar jag mig ”diversearbetare”, skrattar hon.

20 procent professor

Mirel sitter i sammanlagt 10 styrelser. I fem av dem sitter hon i revisionskommittéen, och i tre av dem är hon ordförande för revisionskommittéen, i två mindre organisationer är hon även styrelseordförande. Styrelseuppdragen tar 80 procent av hennes tid. De andra 20 procenten är hon arbetslivsprofessor.

Att vara arbetslivsprofessor – ”Professor of Practice” på engelska – betyder att hon har sin titel på professionella meriter, inte på grund av akademiskt arbete. Hon har visserligen skrivit en doktorsavhandling i början av 2000-talet (”lite som en hobby”, påstår hon själv), men sedan dess rör hon sig ganska lite i den akademiska världen. Det är det som är poängen med en arbetslivsprofessor, förklarar Mirel.

Många universitet ser det som en resurs och en styrka att ha medarbetare med professors rang och som är djupt förankrade i den faktiska affärsvärld de studerar och analyserar. Mirel skriver artiklar och har medverkat i många böcker i business-sammanhang, senast en med det tydliga namnet ”Revisionskommittéens roll och arbete”. Hon undervisar även i det som länge var hennes specialitet, konsultering.

Varför Ålandsbanken?

För många år sedan utförde Mirel ett konsultuppdrag för Ålandsbanken. Det blev några resor till Åland och en del kontakt med valda delar av bankens medarbetare, men hon tänkte inte så mycket mer på det. Femton år senare, när Ålandsbanken såg sig om efter en styrelseledamot, så blev den före detta konsulten rekommenderad till Ålandsbankens nomineringskommitté.

Mirel anser att det hon framför allt för med sig till Ålandsbankens

”Åland är intressant. Många bolag. Mycket aktivitet.”

styrelse är en stark förankring i affärslivet på fastlandet, och allt det där hon har lärt sig inom konsultering. Hon är väl bekant med näringslivet i Finland, men på Ålandsbanken får hon bredda sina vyer och även följa näringslivet i Sverige och på Åland.

– Åland är intressant. Många bolag. Mycket aktivitet.

Tuffa tider blir bättre tider

Hittills har Mirel behövt fokusera på lite andra frågor än vad som är brukligt i hennes arbete. Både privatkunder och bolag kämpar med lån och räntor, och inflationen har förändrat kostnadsstrukturer för både konsumenter och bolag. Från sitt helikopterperspektiv ser Mirel tecken på ljusare tider på Europanivå – att vi kanske har nått botten – men kriget i Ukraina skapar fortsatt osäkerhet och oro.

– Där vågar jag inte tippa på någonting. Det är väldigt svårt att gissa hur länge kriget fortsätter.

En av krigets många effekter är att flera finska företag med verksamhet och kontakter i Ryssland har varit tvungna att förändra sina strategier totalt. Tillsammans har Covid och kriget i Ukraina hjälpt nordiska företag att förbereda sig på kriser. Det lönar sig för företagen att måla upp flera framtidsscenarion – inte bara de mest optimistiska – och förbereda sig för dem alla. Om det säger hon så här:

– Det är fel att tro att allt det som händer nu är negativt. Kristider gynnar innovation och effektivisering.

Mirels analys är att det finns många företag som helt enkelt måste tänka om. Utöver de förändrade ekonomiska villkoren så behöver de se sig om efter lokala leverantörer och bygga mer framtidssäkra leverantörskedjor. Och det är när företag är tvungna att bli bättre på det de gör som det kommer nya affärsidéer, nya produkter, nya sätt. Då händer det positiva saker.

Från styrelserum till våtrum

När den här intervjun genomförs pågår årsredovisningsperioden för fullt och Mirel jobbar övertid med sina styrelseuppdrag, men under lugnare perioder är hon mycket noga med att koppla loss helt från arbetet. Hon reser gärna utomlands, men framför allt söker hon sig till det egna fritidshuset i Snappertuna på Finlands sydkust.

Mirel har tränat mycket crossfit i sina dagar, men nu lutar hon mer åt friluftsaktiviteter, skogspromenader, att åka skidor, och hon äger en hagelbössa med vilken hon jagar fågel och rådjur. Men framför allt så har hon alltid något renoveringsprojekt på gång. Just nu bygger hon på en ny bastubyggnad, och så finns planer på att bygga om ett båthus till ett gym. Till saken hör att diverse-arbetaren Mirel för ca 15 år sedan gick en kurs för att få en licens för att bli våtrumsmontör. Hon har inte förnyat licensen, men just då var hon ganska säkert den enda ekonomie doktor-våtrumsmontören i hela i Finland.

Gå långt tillsammans

I tider av årsrapportering och delårsrapportering är det Mirel och hennes kollegors jobb att gå igenom Ålandsbankens räkenskaper på djupet. På agendan finns det också hållbarhetsrapportering, riskkontroll, regelverksefterlevnad, extern och intern revision. Kraven är idag extrema – och de blir bara fler. Direktiv från Finland och Sverige ska följas. Även EU och Europeiska Centralbanken ställer skyhöga krav på regelefterlevnad, compliance. Med Mirel är arbetet i vana händer.

– Mest gillar jag styrelsearbetets business- och utvecklingsaspekter, men jag är expert på arbetet i revisionskommittéer. Jag sitter i fem revisionskommittéer, i tre av dem är jag ordförande, och jag har skrivit en bok i ämnet.

Det är hundratals sidor som ska läsas, men hon är van att fördjupa sig snabbt och att analysera snabbt. Att sitta i flera styrelser som behandlar liknande frågor underlättar, men till sist handlar vägen fram i styrelser och kommittéer alltid om teamwork och viktiga synpunkter från kollegorna. Det vill Mirel understryka med sitt val av citat till intervjun. Hon har hittat det på en vägg på ett café i Helsingfors:

”If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together.” ■

Mirel Leino-Haltia

Född: Helsingfors, Finland

Familj: Gift, två barn och två bonusbarn

Bor: I Helsingforsregionen, och så mycket som möjligt i Snappertuna

Utbildning: Ekonomie doktor, Svenska Handelshögskolan i Helsingfors

Intressen: Resor, friluftsliv, gym, jakt, renoveringsprojekt

Citat: ”If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together.”

RÄNTA PÅ RÄNTA

”Money makes money. And the money that money makes, makes even more money.”

Text: **Jyri Suonpää** Foto: **Adobe Stock**

Den långa perioden med låga och till och med negativa räntor och förväntad avkastning på ränteplaceringar är nu över, åtminstone för tillfället. Räntehöjningen och åtstramningen av de finansiella förhållandena som skedde under 2022 till följd av den kraftigt ökade inflationen var den snabbaste och mest aggressiva på flera decennier. På grund av ränteuppgången var avkastningen för nästan alla tillgångsslag klart negativ 2022. Positiva nominella och reala räntor är dock även bra för både marknadsmekanismens funktion och prisbildningen, och därmed för ekonomin som helhet. En positiv diskonteringsränta, det vill säga den ränta till vilken framtida avkastning värderas idag, gör att den relativa värderingen av investeringarna återigen blir rimlig. För investerare och sparare innebär de räntebärande tillgångarnas högre räntor en mycket bättre avkastning än tidigare, samt mer nytta än endast diversifieringsnyttan.

Världens åttonde underverk

I en värld med positiva räntor är det därför bra att komma ihåg ränta på ränta-fenomenet. Ett fenomen som *Albert Einstein* sägs ha kallat världens åttonde underverk. Ränta på ränta som fenomen har funnits länge. Till exempel använde de gamla egyptierna sig av ränteberäkning redan 2 500 f.v.t. Den moderna versionen av sammansatt ränta utvecklades dock av den skotske matematikern och uppfinnaren av logaritmen, *John Napier*, i början av 1600-talet. Hans arbete lade grunden för den moderna förståelsen av sammansatt ränta och det sätt på vilket den beräknas idag.

Effektivt sätt att öka förmögenheten

Ränta på ränta är ett ekonomiskt fenomen som beskriver hur värdet på investeringar ökar över tid. Det innebär att ränteavkastningen på investerat kapital ökar inte bara på grund av räntenivån utan också på grund av att investeringens totala värde ökar. Ränta på ränta är ett mycket effektivt sätt att få förmögenheten att växa på lång sikt.

När en investerare investerar kapital får hen vanligtvis ränta eller annan avkastning på investeringen, såsom till exempel dividender. Denna avkastning kan återinvesteras tillsammans med den ursprungliga investeringen, och i så fall betalas ny ränta eller annan avkastning även på den tidigare utbetalda avkastningen. Denna nya ränta eller avkastning läggs återigen till den tidigare avkastningen, vilket ytterligare ökar den nya avkastningen. När den här processen fortgår under flera år eller årtionden ökar värdet på investeringen avsevärt.

Fenomenets fem viktigaste fördelar

Om man till exempel investerar 10 000 euro till en årlig ränta på 5 procent och avkastningen på investeringen inte höjs, kommer investeringens värde att öka till 10 500 euro efter det första året. Efter det andra året är investeringens värde 11 025 euro, efter det tredje året 11 576,25 euro och så vidare. När en investering bibehålls under en längre tidsperiod börjar fenomenet ränta på ränta att visa en betydande effekt och investeringens värde öka avsevärt.

Med räntorna växer investeringarna exponentiellt över tid. De viktigaste fördelarna och egenskaperna med ränta på ränta är:

1 **Tidens makt:** ju längre investeringshorisont, desto mer ränta tillkommer, vilket leder till en betydande och accelererande ökning av investeringarnas värde.

2 **Frekvens för ränteberäkning:** ju oftare räntan läggs till, desto snabbare växer pengarna. Om räntan till exempel adderas årligen, kommer pengarna att växa långsammare än om räntan adderas månatligen.

3 Högre avkastning: sammansatt ränta leder till en högre avkastning på investeringen än en ränta av engångsnatur. Detta beror på det faktum att man inte bara tjänar ränta på det insatta kapitalet utan även på tidigare upplupen ränta.

4 Möjligheten till passiv inkomst: man kan tjäna pengar passivt utan att aktivt handla eller förvalta sina investeringar.

5 Fördelen med en tidig start: sammansatt ränta kan vara särskilt fördelaktig för den som börjar spara och investera i ett tidigt skede, eftersom tiden gör jobbet för investeraren. Sammansatt ränta är emellertid ingen garanti för den totala avkastningen, och avkastningen på en investering beror också på investeringsobjektets avkastning, räntenivå och den period för vilken investeringen görs.

Långsiktigt sparande

Fenomenet ränta på ränta är särskilt effektivt för långsiktiga investeringar, såsom till exempel pensionssparande. Även om tillväxten till en början till och med kan tyckas avta, accelererar tillväxtprocessen med tiden och värdet på investeringen ökar exponentiellt. Redan små räntebelopp kan bli betydande belopp med åren. Det är därför viktigt att börja spara och investera så tidigt som möjligt för att maximera fördelarna fenomenet ränta på ränta.

Undvik skulder med hög ränta – ränta på ränta ökar även skulden

Å andra sidan kan ränta på räntafenomenet också fungera negativt när det gäller skulder. När man lånar pengar läggs ränta till skulden och följaktligen ökar skulden inte bara med räntan på kapitalet utan också med ränta på räntan. Vilket till exempel händer med kreditkortsskulder, om skuldsaldot inte betalas bort helt och hållet. Det innebär att det kan ta längre tid att återbetala skulden och att kostnaden för betalningarna kan öka avsevärt på grund av ränta på ränta. Av denna anledning är det viktigt att försöka undvika skulder med hög ränta och att betala av sådana skulder så snabbt som möjligt.

Ta hjälp av bankens investeringsrådgivare

Det är dock viktigt att komma ihåg att investeringar alltid medför risker och att förluster är möjliga. Därför är det viktigt att noggrant sätta sig in i och överväga investeringen, samt att rådgöra med en investeringsrådgivare, till exempel en bank, innan man investerar pengar i något objekt. Som investerare bör man också vara beredd på långsiktiga investeringar, eftersom fenomenet ränta på ränta fungerar bäst på lång sikt. En väldiversifierad fond, till exempel en ränte- eller aktiefond, är därför ett mycket bra sätt att ta del av ränta på ränta, eftersom fonden tar hand om återinvesteringen för investerarens räkning.

Sammantaget är sammansatt ränta ett bra och användbart ekonomiskt fenomen som är värt att ta i beaktande när man gör en investering. Fenomenet ränta på ränta hjälper investerare att öka sina tillgångar och undvika skulder med hög ränta. ■

Jyri Suonpää, räntechef, Ålandsbanken.

> ”Som investerare bör man också vara beredd på långsiktiga investeringar, eftersom fenomenet ränta på ränta fungerar bäst på lång sikt.”

7 konkreta sätt att sköta sin ekonomi i osäkra tider

Text: **Fanny Thalén** Foto: **Shutterstock**

Känner du dig också stressad efter ett par år med pandemi, krig i Europa och frodig inflation? Du är inte ensam. Allt detta har lett till ekonomiskt utmanande och osäkra tider som påverkar både företag och privatpersoner. Därför listar vi sju handgripliga sätt för dig att ta hand om din ekonomi när världen känns instabil.

1 ***Budgetera***
Ditt viktigaste verktyg för att få kontroll över din ekonomi är en budget, oavsett världsläge. Ta reda på hur mycket pengar du får in varje månad och jämför sedan den summan med vad du faktiskt lagt ut i genomsnitt de senaste tre månaderna.

När du har gjort det blir det tydligt om situationen är hållbar eller om du måste göra förändringar.

2 ***Se över dina lån***
Om du har lån utgör de antagligen en betydande del av dina månadskostnader. För att sänka dem, eller få utgifterna mer förutsägbara kan du kontakta din bankrådgivare och höra vad du har för möjligheter. Kanske kan du förhandla fram ett räntetak eller räntekorridor? Det är lättare att budgetera ju mindre de fasta utgifterna varierar varje månad.

3 ***Se över dina försäkringar***
Kanske har du dubbla försäkringar, helt i onödan? Som Premium och Private Banking-kund hos Ålandsbanken har du bland annat redan en gedigen reseförsäkring. Om du är ansluten till ett fackförbund kan du också ha gratis eller förmånliga försäkringar genom dem. Om du av ohejdad vana har t.ex. en reseförsäkring hos andra bolag kan det vara läge att säga upp den nu.

Gör inte några förhastade beslut. Tänk långsiktigt.

4 ***Sitt lugnt i båten***
Blir du också stressad när du ser värdet på dina fonder och aktier sjunka lite varje morgon när du kollar börsnyheterna? Gör inte några förhastade beslut och sälj bort dem. Sitt i stället lugnt i båten och tänk långsiktigt. Historiskt sett lönar det sig att ha is i magen.

Kanske behöver du sänka ditt månadssparande för budgetens och nervernas skull, men undvik att sluta helt med det om du inte måste. Sparande är bäst när det är långsiktigt.

5 ***Köp begagnat***
Många gånger kan man hitta det man söker begagnat. När du hittar något du vill ha, ta 5 minuter och kolla tidningsannonser, facebookgrupper och liknande ställen ifall att det finns att köpa begagnat i stället. Billigare för plånboken och framför allt mycket bättre för miljön.

6 ***Låna eller hyr***
Att låna saker är bra för din ekonomi. De flesta biblioteksskort ger dig tillgång till inte bara böcker, utan också streamingtjänster så att du kan lyssna på ljudböcker, låna e-böcker eller se på film. Om du har möjlighet är det också klokt att hyra eller låna sådant som du inte använder ofta eller länge (t.ex. verktyg) av vänner eller affärer som erbjuder det.

7 ***Reparera mera***
Ta hand om det du har: Putsa, smörj in och lappa. Youtube och ifixit.com är en guldgruva för dig som vill lära sig att reparera och vårda saker, allt från bilar till kläder och datorer. Lära sig nya saker är dessutom bra för hjärnan (och ekonomin). ■

Trygg semester i sikte

Snart kommer de där bästa veckorna på hela året och förväntningarna stiger. Men när man är på resa kan mindre olyckor lätt få större konsekvenser. Bagage kan hamna på vift, ett betalkort kan trilla ur shortsen, en mobil kan försvinna spårlöst. Hur gör man för att snabbt lösa problem och fortsätta njuta av ledigheten? Här kommer våra 5 bästa tips för en bekväm och trygg semester.

Foto**: Adobe Stock** och **Unsplash**

Skaffa digital plånbok
Apparna Apple Pay, Google Pay, Garmin Pay (med flera) är räddningen om du tappar bort ditt kort när du är på resande fot. Spärra ditt borttappade kort, lägg till det nya kortet i en digital plånbok – om du inte gjort det tidigare – och fortsätt njuta av resan. Ditt fysiska kort är överflödigt så länge du har tillgång till din mobil eller smartklocka.

Skräddarsy din semester med oss
När du redan är på plats kan det vara både tidskrävande och lite väl sent att surfa efter sevärdheter, hotell och restauranger på semesterorten. Fråga oss i stället. Skriv eller ring på förhand till Concierge Service för att få en skräddarsydd semesterupplevelse. Du hittar kontaktuppgifterna i Mobilbanken.

Ta kommando över dina kortgränser
Skapa en ny vana och se över dina kortgränser regelbundet. Med hjälp av dem kan du begränsa skadan om någon skulle komma åt ditt kort eller dina kortuppgifter. Logga in i Mobilbanken för att ställa in gränserna efter dig, din resa och dina vanor. Ställ in vettiga dygnsgränser för uttag och köp i både fysiska butiker och nätbutiker. Du kan alltid höja inköpsgränserna temporärt när du står i kassakön – men kom ihåg att ställa tillbaka dem efter köpet!

Allt i ett-lösning med StopService
Genom att registrera dina kortuppgifter, pass- och mobilnummer i StopService kan du spärra både kort och mobil med ett enda telefonsamtal – och enkelt beställa ett nytt pass. Använd även dina kodade bagage- och nyckelbrickor för att hitta försvunna resväskor och nycklar. Om det krisar sig på riktigt kan du beställa nödkontanter och nödbiljetter. Du registrerar dina uppgifter enkelt genom att logga in på Mobilbanken.

Slappna av – reseförsäkring ingår
I våra Premium- & Private Banking-kort ingår reseförsäkring så att du kan resa tryggt med familjen. Medresande make/maka/sambo samt barn under 23 år som bor i samma hushåll är också försäkrade. Försäkringskortet med kontaktuppgifter har du alltid nära dig – i Mobilbanken. ■

Stockholm

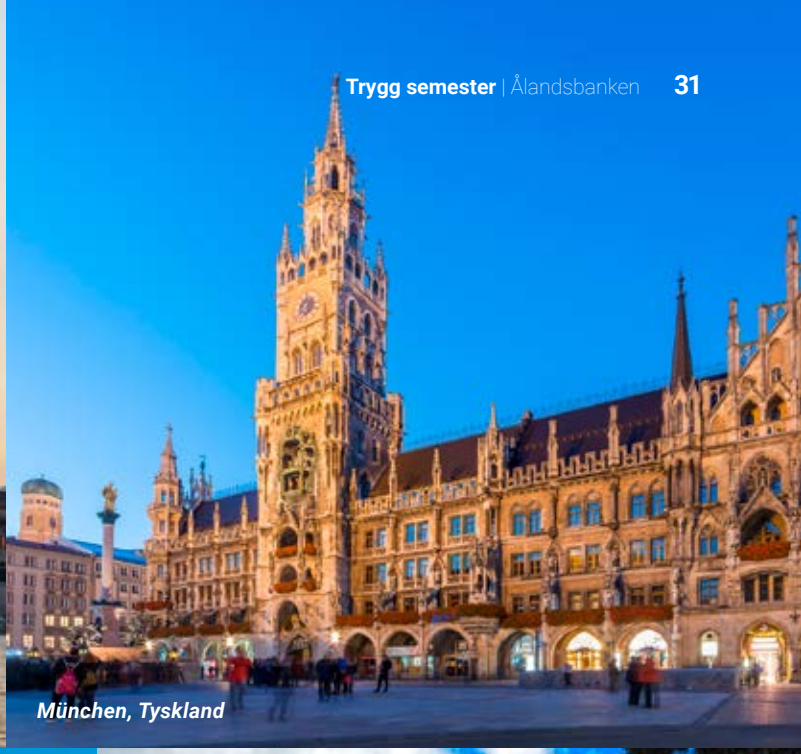

München, Tyskland

Lissabon, Portugal

Nyslott

Åland

Amalfi, Italien

MÅLTIDSEKOLOGI PÅ AGENDAN

Text: **Anders Ström** Foto: **Therese Andersson**

Oscar Lindholm brinner för att laga god mat på ett hållbart sätt. Allt fler konsumenter vill ha ekologiskt och närodlat. Med lite planering smakar det mer än det kostar.

Oscar Lindholm är något så ovanligt som en måltidsekolog. När han tog examen från den välrenommerade kockutbildningen i Grythyttan vid Örebro universitet i Sverige för tio år sedan var hållbarhet, ekologiskt odlade råvaror och närodlat ännu i sin linda. I dag är det ett självklart inslag på restaurangernas menyer, i våra hem och i offentliga kök. Konsumenttrycket på hållbart, ekologiskt och närodlat växer, även om det går i vågor. På många sätt gör det måltidsekolog till ett framtidsyrke. Utbildningen grundades av måltidsnestorn och tevepersonligheten Carl Jan Granqvist som har gett upplevelsen kring mat och dryck ett språk.

– Inriktningen som jag läste kompletterade matlagningskunskapen med teori och praktik kring det som i dag kallas måltidsekologi. Det har gett mig en intressant nisch. För mig handlar det främst om att laga god mat. Men det är också naturligt för mig att använda närproducerade råvaror och tänka hållbart. Det vill jag väcka intresse för som måltidsekolog och genom min matlagning. Det hör ihop.

Till sommaren planerar han menyn och lagar maten på Café Kvarnen i Brändö på ön Jurmo i den finska skärgården. Det var där han växte upp. Närheten till skogen, åkrarna och Östersjön har präglat hans matlagning och ligger väl i linje med det måltidsekologiska sättet att tänka. Det har man gjort i generationer. Närodlat, fisk och vilt är en självklarhet i den miljön. Han har också varit verksam i Mariehamn på Åland. Där planerade han Café Emmaus cirkulära meny och lagade mat på svinn.

– Det krävde en hel del planering och sortering av resterna som vi fick

från olika butiker. Det var mycket jobb och många utmaningar. Men det var spännande att se vad det gick att göra med det som blivit över. Det krävdes kreativitet för att få fram en salladsbuffé och två till tre varmrätter med svinnmat varje dag. Jag lärde mig mycket av det och har med mig det förhållningssättet till andra ställen.

På Jurmo försöker han alltid ha en strömmingsrätt på menyn. En favorit är riktigt färsk strömming som han steker och lägger in i en ättikslag med kryddpeppar, lagerblad, morot och lök. På så vis konserveras strömmingen och håller länge. Metoden är klassisk och strömmingen serveras på Kvarnen oftast på ett svartbrödsliknande bröd de bakar själva med olika tillbehör. Här kan man enkelt föra in nya mer moderna inslag till rätter som i grunden bygger på en klassisk metod att ta hand om fisken. Mackan serveras ofta med en majonnäs med rökt åländsk ost smaksatt med O.P. Andersson, ölfritterade lökringar, gurka och dill.

Oscar Lindholm delar sin tid mellan den egna firman med måltidsekologi på agendan och arbetet som kock. I det egna företaget anordnar han workshops och utbildningar varvat med konkreta projekt, som ett vegetariskt julbord, pop-ups och olika caterings. Han har till exempel inspirerat Ålandsbanken att tänka mer hållbart under en personaldag. Det var en intressant och givande upplevelse för alla inblandade.

– Jag serverade några närodlade mellanmål, bland annat en energibar som jag gjort själv av närproducerade råvaror. Efter det hade vi ett samtal om det jag brinner för; vällagad och god mat med fokus på hållbarhet.

Uppdraget som han själv har tagit på sig handlar om att informera och inspirera till mer hållbar matlagning. Även om det kan verka komplicerat och teoretiskt ibland, finns det enkla vägar till mer klimatsmarta måltider. Många gånger är kunskap och engagerade personer nyckeln till nya tankesätt, men det finns också saker vi kan göra själva i vardagen.

– Prova att lägga till närodlade grönsaker till maten du lagar. Använd gärna grönsaker som kommer från producenter i trakten där du bor. Det finns hållbart skötta gårdar i Finland, på Åland och i Sverige. Var inte rädd för att använda frysta grönsaker när de är utanför säsong. De har ofta en god kvalitet. I dessa tider kan det dessutom vara värdefullt att lägga till billiga och bra råvaror i sin matlagning, exempelvis morötter, kål och andra rotsaker. Det är enkelt och hållbart.

Laga naturligt god mat. Svårare än så behöver det inte vara.

– Ät mindre men bättre kött. Gärna naturbeteskött och vilt, och fisk från de lokala vattnen. Det är bra för den naturliga miljön.

Det handlar inte så mycket om att leva i en ”biologilektion” utan snarare om att göra lite mer hållbara val i sin vardag. Varför inte börja veckan med att rensa kylskåpet och se vad det går att göra av resterna? Det är inspirerande!

Det lokala fisket är ett annat inslag i Oscar Lindholms måltidsekologiska portfölj. Han undersöker hur man kan använda fisk från både Östersjön och insjöar, inte minst ”skräpfisk”, mer i matlagningen. Han experimenterar och provar sig fram genom att laga mat med bortglömda fisksorter. Förutom de populära matfiskarna abborre och sik lyfter han gärna fram gädda, olika mörtfiskar, simpa och den i dag alltför marginaliserade strömmingen. Ambitionen är att hitta bra kombinationer och recept som andra kan ta del av. Där finns det mycket att upptäcka.

Hans personliga drivkraft är att laga god mat med fokus på kvalitet och hållbarhet med närproducerade råvaror. Det är en ganska enkel matfilosofi. Han ser fler möjligheter än utmaningar.

– Att laga god mat på ett naturligt vis är spännande och kreativt. Man kan också göra en samhällsinsats genom att gynna lokala producenter. Det är bra för oss alla, även för klimatet.

På det sättet kan vi göra något litet som är värt mycket. ■

Recept
NORDISK ENERGIBAR

(5–6 stycken beroende på storlek)

3 ägg
½ dl rapsolja
1 dl rostade frön (exempelvis pumpa och hampa)
1 dl nordisk quinoa
2 dl äppelmust
1½ dl havregryn
¾ dl torkade blåbär
¾ dl torkade tranbär
½ dl havtornskross

1. Blötlägg quinoan 2–3 timmar i äppelmusten innan tillagning (använd också vätskan som quinoan inte sugit åt sig.
2. Rör ihop alla ingredienser (även den must som quinoan inte sugit åt sig av) och blanda väl. Mixa gärna fröna och tranbären lite finare.
3. Häll smeten i en form klädd med bakplåtspapper och grädda i ugn ca 15–20 minuter på 150 grader tills den är fast och fin. Låt svalna och skär i ett antal bitar som du tycker är lagom och förvara i kyl eller frys.

Tips! *Om man vill ha baren sötare kan man addera honung efter tycke och smak. Det går självklart också att variera vilka bär och frön man använder sig av. Om man vill kan man också tillåta sig att smaksätta sin bar med exempelvis kanel, vaniljpulver eller kakao.*

3 tips

1. Ät lite mindre kött men bättre kött. Gärna naturbetes-kött från gårdar i din närhet eller vilt. Totalt sett behöver det inte bli så mycket dyrare om du minskar köttintaget.
2. Ät nordisk mat efter säsong.
3. Släng mindre mat.

Oscars bästa frukosttips

- Du behöver inte följa recept slaviskt, ofta kan du enkelt anpassa dem och byta ut vissa råvaror mot mer närproducerade eller på annat vis hållbara råvaror.
- Byt exempelvis ut exotiska bär och frukt mot våra nordiska (super!)bär (frysta eller färska).
- Försök att byta ut exotiska nötter mot frön vi har tillgång till i Norden (kolla specialbutiker om inte din matbutik har).
- Använd mera havre från Norden.
- Använd ekologiska och närproducerade ägg och mejeriprodukter.

ATT TÄNKA PÅ VID AKTIEKÖP – VÅRA 5 BÄSTA TIPS

Aktier och aktiehandel är ett spännande sätt att spara. Det passar dig som vill vara delaktig och få dina pengar att växa, men samtidigt är medveten om att värdet kan svänga. Här har vi samlat några grundläggande tips och principer som du behöver ha i åtanke om du är intresserad av att handla med aktier som nybörjare. Vilka aktier du väljer att köpa i slutänden är helt upp till dig och du måste välja den stil som passar dig.

1. Förstå vad du köper
Läs på om företaget du ska köpa aktier i innan du bestämmer dig så att du kan göra din egen analys. Titta på företagets historik och gör en bedömning över hur du tror att det kommer att gå för företaget i framtiden. Som helt ny på aktier kan det vara klokt att välja stabila bolag som har en bra historia och undvika högriskaktier.

2. Håll dig informerad
Håll dig informerad om vad som händer i de företag och på de marknader du sparar i. När du har insikt om såväl företagen och ekonomin som hur aktiemarknaden fungerar ökar dina chanser till lyckade investeringar.

3. Spara långsiktigt och ha rimliga förväntningar på börsen
Aktiemarknaden har normalt en långsiktig tillväxt. Det innebär att chansen att lyckas med dina placeringar ökar om de görs på längre sikt. Investera aldrig pengar som du behöver inom en snar framtid för då kan du tvingas sälja när kurserna gått ner. Men om du har möjlighet att vänta vänder marknaden ofta upp igen.

4. Spara regelbundet
Det är omöjligt att förutse när det är exakt rätt tillfälle att köpa eller sälja på börsen och det är få som lyckas tajma marknaden. Om du har möjlighet så är månadssparande det absolut bästa sättet att spara på. Genom att sprida ut dina köp och spara regelbundet minskar du risken att tajma fel och få ett för dyrt pris på dina aktier.

5. Sprid risken genom att äga flera olika aktier
Minska din risk genom att investera i olika företag, branscher och på olika marknader. Detta kallas att man diversifierar. När du diversifierar din aktieportfölj blir du inte lika utlämnad till en viss bransch eller ett visst lands ekonomi. Låt säga att du enbart investerar i en aktie och det företaget skulle gå i konkurs. Då förlorar du en stor del av, om inte hela, din investering. Genom att investera i flera aktier kan du undvika ett lika hårt fall. Ett bra mått är att ha mellan 10 -15 olika aktier.

Artikeln ovan är ingen rekommendation eller rådgivning. Investeringar kan både öka och minska i värde och du kan förlora hela ditt insatta kapital.

Checklista för bra riskspridning

- ✔ Har du fler än 10 aktier?
- ✔ Är de på olika marknader
- ✔ Är de i olika branscher?
- ✔ Sparar du regelbundet?

CAROLA NILSSON,
VD ÅLANDSBANKEN FONDBOLAG

Hon vill fortsätta på den goda färden

Text: **John Hennius** Foto: **Viktor Fremling**

Vägen till framgång som ledare är att sätta kunden i centrum, att satsa på en inkluderande företagskultur och att visa respekt och lyssna på sina medarbetare. Carola tar fasta på att man måste våga för att vinna.

Den första november 2022 tillträdde Carola Nilsson som ny vd för Ålandsbanken fondbolag, Ålandsbanken Abp:s helägda dotterbolag som förvaltar placeringsfonder och alternativa investeringsfonder. Hon kommer närmast från Aktia Bank Abp i Finland. Där har hon innehaft flera höga poster, bland annat som vice vd och som styrelsemedlem i bankens dotterbolag. Men om man frågar Carola hur hon formades som ledare så råder det ingen tvekan:

– Det var på SEB jag växte upp. Wallenbergsfären finns i mitt DNA.

I sammanlagt 19 år jobbade Carola med Wealth Management och Private Banking på SEB i Helsingfors. Carola beskriver arbetsplatsen som innovativ och arbetet som meningsfullt. Organisationen i sin helhet var fokuserad och medarbetarna drog åt samma håll – vilket passade hennes personliga driv och hennes målmedvetenhet. Det var här hon utvecklade en förkärlek för svenska bolag som har en kundcentrerad kultur med ett inkluderande ledarskap. Det är det hon vill fortsätta med på det nya jobbet på Ålandsbanken.

”Jag har alltid tyckt om Ålandsbankens stil.”

Varför Ålandsbanken?

Första kontakten med Åland kom med en familjeseglats när hon var liten. Hon fick ett gott första intryck av ett sommarparadis nära naturen. Som vuxen och – numera – som boende i Mariehamn har Carola noterat att det finns en alldeles egen typ av entreprenörskap på Åland. Mycket är ursprungligt och bevarat – men där finns också en stark vilja att föra saker framåt.

– Här finns ett driv, konstaterar Carola om sin nya hemort.

Att bo på Åland är nytt för Carola, men kund i Ålandsbanken har hon varit hela livet. Som yrkeskvinna har hon varit imponerad av hur snabbt den lilla banken från Åland har varit på att omfamna och inkludera megatrender i utbudet, som till exempel Åland Index och nytänkande inom långsiktigt hållbara fonder. Därför sökte Carola jobbet.

– Jag har alltid tyckt om Ålandsbankens stil.

Höga semestermål

Carola testar gärna sina gränser, även utanför arbetslivet. Hon dyker, hon åker långfärdsskridsko och hon reser gärna till avlägsna, strapatsrika platser för att upptäcka dem till fots. Hon har vandrat på Island och på Grönland, och hon har tagit sig upp till 5200 meters höjd i Himalaya. Nästa resa skulle ha gått

till Antarktis, men det nya jobbet kom emellan.

Att testa nya saker, utmana sig själv och prova sig fram handlar inte så mycket om att livet – eller jobbet – skulle vara en tävling. För Carola är det något man måste göra för att få nya kunskaper och för att utvecklas som människa. I rollen som ledare vill hon stå med båda fötterna på jorden.

– Det finns risker som är verkliga, och så finns det risker som du tror är verkliga.

Som beslutsfattare behöver man vara medveten om sina egna förutfattade meningar och rädslor. Carola sätter dem på prov genom att tänja på sina gränser. Genom att våga har man vunnit, oavsett hur det går. Därav det korta talesätt som hon gärna vill bjuda på: ”Våga vinna.”

Tips i dessa tider

Idag upplever många av Ålandsbankens kunder en ekonomisk verklighet där de aldrig har befunnit sig förut. Alla måste tänka efter, värdera, prioritera och göra en grundlig analys av sin ekonomi. Både privatpersoner och företag har, bland mycket annat, fått en hårdhänt påminnelse om hur viktigt det är med diversifierade placeringar.

De ekonomiska justeringar som sker nu är smärtsamma för många, men de för också något gott med sig:

– Det är en friskare tid när pengar har sitt pris, filosoferar hon.

Carola ser också hur yngre generationer står på tur att bli vuxna och ärva och förvalta tillgångar. Hennes grundtips till dem – till alla kunder och även till företag – är att se till helheten i den egna ekonomin. Att ta sikte på de långa perspektiven och gardera sig för det oväntade. Att inte jämföra den egna ekonomin med andras. Sist men inte minst:

– Sök professionell hjälp. Det gör du ju när du går till läkaren.

Vad händer nu?

– Nu ska vi fortsätta på den goda färden, svarar Carola utan att tveka.

Hon ska träffa kunderna, för det är bankens roll att skapa möjligheter för dem. Hon vill prova på nya kanaler för att nå ut med marknadsinformation till kunden, till exempel via podcasts och webbinarier. Hon vill bredda Ålandsbankens erbjudande med alternativa investeringar. Möjligheten att investera i havsbaserad vindkraft i samarbete med OX2 är ett spännande exempel. På tur står möjligheten att investera i en ”mega grön” hamn och pipeline för vätgasdistribution vid Långnäs Hamn på Åland.

Carola och hennes medarbetare ska även ta en närmare titt på ännu en megatrend, biodiversitet. Att artrikedomen på vår planet urholkas är ett existentiellt problem. Ska en bank från Åland vara först att utforska hur finansvärlden kan bli en del av lösningen?

– Våga vinna, svarar Carola på den frågan. ■

Carola Nilsson, vd Ålandsbanken fondbolag

Född: I en förort till Helsingfors, Finland

Familj: Två vuxna barn

Bor: I Mariehamn, pendlar till Helsingfors och Stockholm

Utbildning: Ekonomie magister från Svenska Handelshögskolan i Helsingfors, CEFA och gått Wallenberg Institute på SEB

Intressen: Resor, fotografering, natur, vandring och äventyr

Citat: ”Våga vinna.”

Tips & nyheter !

Nya faktablad för fonder

Från och med 1 januari får du ett mer detaljerat faktablad när du investerar i en fond. De nya faktabladen kallas PRIIPs KID och innehåller precis som tidigare basinformation om fonden, såsom investerings- och avkastningsmål, riskprofil och avgifter, men informationen i de nya faktabladen är mer detaljerad exempelvis gällande fondens kostnader.

Du har kanske märkt att fondernas riskprofiler ändrats? Det beror på att fondernas riskprofiler numera klassificeras enligt en ny skala.

Faktabladen innehåller inte längre fakta om avkastningshistorik, men däremot olika scenarier för hur en investering kan utvecklas framåt. Allt för att du som investerare enklare ska förstå produktens natur, risker, kostnader och avkastningspotential! ■

Få koll med pushnotiser

Vad sägs om extra trygghet med några klick? Aktivera pushnotiser i Mobilbanken och håll koll på köpen som görs med ditt kort. Välj en notis för varje kortköp eller för köp som överstiger valfri summa. På köpet får du också orsaken till nekade kortköp – behöver du kanske höja dina kortgränser temporärt eller ange din PIN-kod? ■

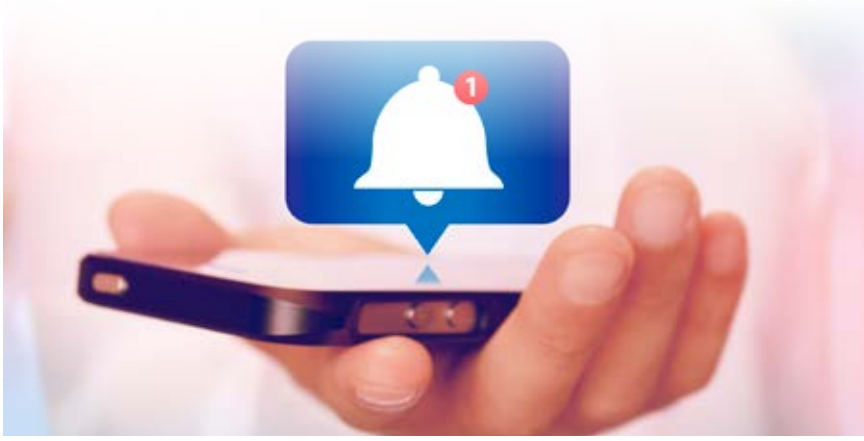

PRIVATE BANKING-KUND

Res exklusivt med World Elite

Skippa köerna till säkerhetskontrollen på utvalda flygplatser. Njut därefter av lugnet i loungen för bästa möjliga start på semestern. Den utökade reseförsäkringen innehåller även självriskeliminering för hyrbil. *Och du – Concierge Service når du 24/7.* ■

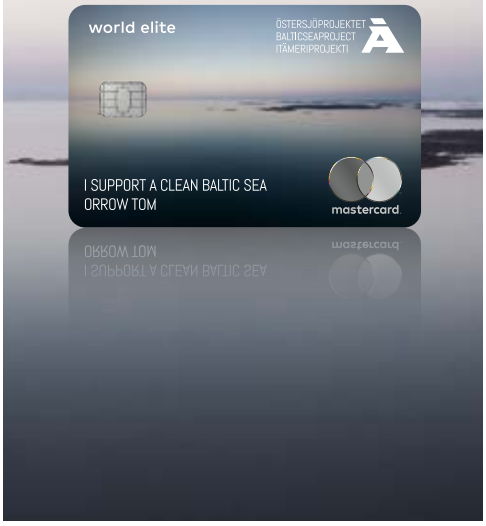

Ny chef för Private Banking Finland

Pasi Poikkeus har utsetts till Private Banking-chef med ansvar över Ålandsbankens Private Banking-verksamhet i Finland samt Private Banking-enheten i Helsingfors. Poikkeus har gjort en lång karriär inom finansbranschen med olika ledande befattningar, framför allt inom Private Banking och förmögenhetsförvaltning. ■

VÅRA FEM BÄSTA TIPS VID AKTIEKÖP

Aktier och aktiehandel är ett spännande sätt att spara. Det passar dig som vill vara delaktig och få dina pengar att växa, men samtidigt är medveten om att värdet kan svänga. Här har vi samlat några grundläggande tips och principer som du behöver ha i åtanke om du är intresserad av att handla med aktier som nybörjare. Vilka aktier du väljer att köpa i slutänden är helt upp till dig och du måste välja den stil som passar dig. *Du missar väl inte artikeln på sidan 23.* ■

Sju konkreta sätt att sköta sin ekonomi i osäkra tider

Känner du dig också stressad efter ett par år med pandemi, krig i Europa och frodig inflation? Du är inte ensam. Allt detta har lett till ekonomiskt utmanande och osäkra tider som påverkar både företag och privatpersoner. Därför listar vi sju handgripliga sätt för dig att ta hand om din ekonomi när världen är känns instabil. *Läs mer i artikeln på sidan 29.* ■

ÄR DU SVÅRLURAD? GÖR SÅ HÄR MED SAMTAL SOM PÅSTÅS KOMMA FRÅN BANKEN!

Kampen mot bedrägerier är en gemensam kamp. Vi vill påminna dig om vad du kan göra om du får ett samtal av någon som påstår sig jobba på banken – oavsett avdelning:

- *Lägg på luren om samtalet känns obekvämt eller stressande.*
- *Logga inte in med Ålandsbanken e-ID eller kodtabell på någon annans uppmaning.*
- *Lämna aldrig ut inloggningsuppgifter eller andra personliga uppgifter till någon annan.* ■

Östersjöprojektet

Ålandsbankens Östersjöprojekt delar ut en rekordsumma på 615 000 euro till innovatörer, startups och aktiviteter som främjar Östersjöns mående

Foto: **Julia Solonina/Unsplash**

”Nu äter vi Östersjön ren”, så sammanfattar livsmedelsteknologiföretaget Hailia Nordic Oy sin innovativa lösning för att förbättra Östersjöns mående. Startup-företagets affärsidé är att ta Östersjöns underutnyttjade småfisk, t.ex. strömmingen, och förädla den till miljövänliga livsmedel med hjälp av ny produktionsteknik. I dagsläget hamnar nämligen knappt tre procent av Finlands årliga strömmingsfångst på matbordet.

– Fosfor och kväve, som är de främsta orsakerna till övergödningen, försvinner med fiskfångsterna. Om vi åt mer strömming och mindre kött, importerad lax och tonfisk så skulle Östersjön må bättre, säger Hailia Nordics VD **Michaela Lindström**.

Hailia Nordics projekt om förbättring av produktionsteknik som skulle göra det möjligt att förädla småfisk i stor skala övertygade juryn i Östersjöprojektet. Livsmedelsteknik-startupen får 60 000 euro från Östersjöprojektet.

– Att använda mer östersjöströmming och annan småfisk till livsmedel än vad vi gör idag skulle vara ett effektivt sätt att främja Östersjöns tillstånd. Hailia Nordic har utvecklat en innovativ teknik, de har redan färdiga produkter och en affärsmodell som utgår från professionella kök. Det är en bra startpunkt, säger **Anne-Maria Salonius**, juryordförande för Östersjöprojektet och direktör för Ålandsbanken i Finland.

Östersjöprojektet finansierar också det svenska energibolaget OX2, Nemo Seafarms och Under Ytans gemensamma projekt. Projektet ska undersöka hur olika undervattenodlingar påverkas av olika förhållanden och hur olika ytor fungerar för olika arter, framför allt alger. Forskningen som sker vid ön Björkskär bidrar till ökad förståelse för hur infrastrukturen i havsvindkraftsparker skulle kunna användas för havsbruk. Detta skulle i sin tur bidra till att öka den biologiska mångfalden i Östersjön och minska övergödningen. Projekt Björkskär får 70 000 euro.

– Makroalger tar effektivt upp näring från havet. I vårt projekt fungerar Östersjöns övergödning som råvara för algodling. Tång skulle i större utsträckning kunna användas som livsmedel eller foderingrediens, säger **Magnus Hanstén** som är VD på Nemo Seafarms.

Jordbruket är fortfarande den största källan till kväve och fosfor som orsakar övergödningen av Östersjön. Startupföretaget Oy Lykkan Ab syftar i sitt projekt till att främja regenererande odlingsmetoder och minska näringsutsläppen från jordbruket. Projektet utvärderar odlingsmetodernas inverkan på marken och hur man kan verifiera effekterna. Projektet genomförs med flera försöksgårdar och ett partnerföretag. Oy Lykkan Ab får 70 000 euro från Östersjöprojektet.

– Målet med projektet är att visa att odlingsmetoder kan påverka odlingsmarkens hälsa och samtidigt minska utsläppet av näringsämnen, säger Lykkans projektkoordinator **Lena Korkea-Aho**.

Vätgasföretaget P2X Solutions som tillverkar elektrobränsle får för andra året i rad finansiering. Östersjöprojektets bidrag på 60 000 euro kommer att användas för att utreda förutsättningarna för elektrobränsleanvändning i hamnområden.

– Den gröna omställningen kommer att göra elektrobränsleproduktion allt vanligare i Östersjöregionen under det här årtiondet. Innan vi kan införa koldioxidsnåla bränslen inom sjöfarten måste vi undersöka infrastrukturen i hamnarna. Vårt projekt undersöker vad som krävs för säker överföring av elektrobränslen och tankning av fartyg. Hamnområdenas skydds– och licensbestämmelser måste utredas. Det är avgörande för att

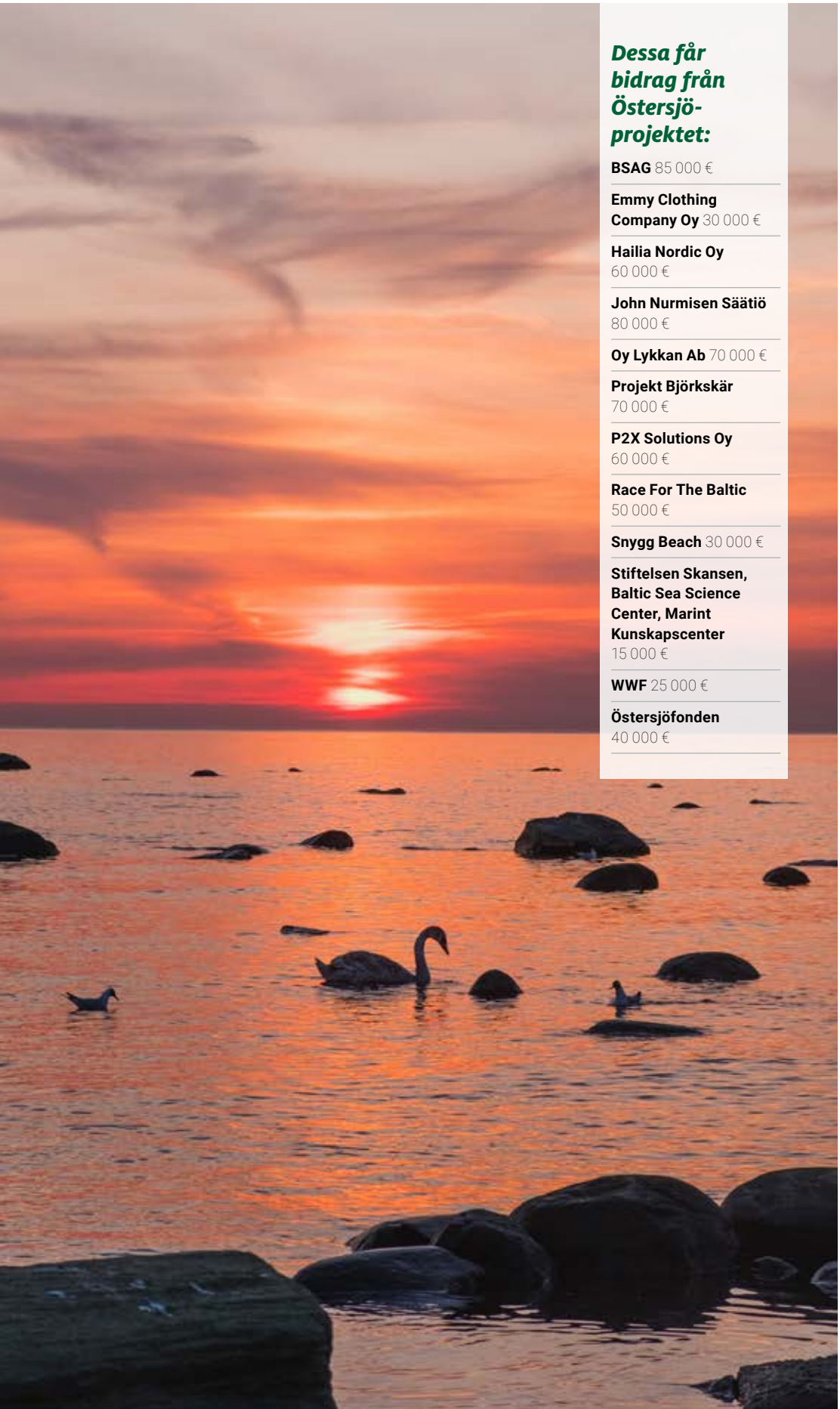

Dessa får bidrag från Östersjö-projektet:

BSAG 85 000 €

Emmy Clothing Company Oy 30 000 €

Hailia Nordic Oy 60 000 €

John Nurmisen Säätiö 80 000 €

Oy Lykkan Ab 70 000 €

Projekt Björkskär 70 000 €

P2X Solutions Oy 60 000 €

Race For The Baltic 50 000 €

Snygg Beach 30 000 €

Stiftelsen Skansen, Baltic Sea Science Center, Marint Kunskapscenter 15 000 €

WWF 25 000 €

Östersjöfonden 40 000 €

skapa koldioxidsnåla värdekedjor för hamnområden, säger P2X Solutions VD **Herkko Plit**.

Cirkulär ekonomi, elektrobränslen, havsbruk och jordbruksinnovationer

Ålandsbankens Östersjöprojekt finansierar i år östersjöfrämjande projekt med en rekordstor summa – 615 000 euro. Av detta belopp kommer 270 000 euro att användas för att stödja Östersjöprojektets långvariga samarbetspartners:

Baltic Sea Action Group, John Nurminens stiftelse, Race For The Baltic, WWF samt Håll Skärgården Rens "Snygg Beach"-projekt.

Startups och innovationer som fått finansiering eftersträvar lösningar som främjar Östersjöns tillstånd genom till exempel cirkulär ekonomi, elektrobränslen och havsodling.

Emmy Clothing Company Oy driver Finlands största nätbutik för begagnade kläder. De får 30 000 euro från Östersjöprojektet. Företaget är en pionjär inom den cirkulära ekonomin för kläder och bygger digital teknik som gör det enkelt för företag och organisationer att sälja vidare begagnade kläder.

En mer cirkulär klädekonomi tacklar koldioxidutsläppen och förbättrar råvaruanvändningen. Klädindustrin beräknas stå för upp till 10 % av de globala koldioxidutsläppen och textilier är på plats fyra när det kommer till råvaru– och vattenförbrukning.

Över 4 miljoner för Östersjöns väl

Ålandsbankens Östersjöprojekt har sedan starten 2014 stött östersjöfrämjande projekt med 4,4 miljoner euro. Projektet finansierar startupföretag, idéer och aktiviteter vars syfte är att förbättra Östersjöns tillstånd. ■

Jan är superentreprenören mot strömmen

Foto: Michael Jönsson

Under de senaste 20 åren har Jan Grimbrandt varit drivande i tre framgångsrika företag som tagit revolutionerande miljöteknologi till en global marknad. Hans senaste projekt – Boson Energy – har potential att förändra hur hela världen ser på energi. Och på sopor.

Det började inte med Chalmers

Under slutet av 1980-talet skrev Jan in sig på Chalmers, men tog aldrig examen.

– Jag är generalist och intresserad av system. Det var inte min grej att sitta och bryta avancerade ekvationer.

För att bättre förstå samband utanför teknik började Jan också läsa psykologi, ekonomi och miljövetenskap vid Göteborgs universitet. 1994 gick Jan in som delägare och ansvarig för affärsutveckling i startup-företaget AltOptronic. Företaget hade gjort banbrytande forskning och teknisk utveckling inom laserteknik för snabb och noggrann mätning av gaser i processmiljöer, men tekniken behövde tas till marknaden. Efter fyra år var produkten kommersialiserad och globalt erkänd i sin nisch inom miljö-, energi-, kemi- och bilindustri.

2001 köptes AltOptronic av Siemens, som fortfarande säljer laserinstrument med teknologin över hela världen.

Klimatkämpe med tajming

Efter fyra år på Siemens, var Jan 2004 med och grundade förbränningsoptimerings-företaget Mobotec Europe. De få kvarvarande svenska kolkraftverken behövde fasas ut och Mobotec Europe var bland annat med och byggde om kolkraftverket i Helsingborg till 100 % biomassa – en av de första i sitt slag i världen.

– Vi sysslade med 'climate mitigation' redan på 2000-talet.

Jans tajming visade sig vara perfekt. Under början av 2000-talet expanderade EU och många nya medlemmar hade kolkraftverk med höga utsläpp. Genom nytänkande och avancerad förbränningsoptimering reducerade Mobotec Europe utsläpp från kolkraft i Polen. 2008 köptes Mobotec av det amerikanska företaget Nalco.

Grundade Boson Energy 2008

Jan Grimbrandt tror inte på tur, men desto mer på de inspirerande

människor och kollegor som tagit honom dit han är idag. Vännen, forskaren och professorn Stefan Lundqvist väckte Jans intresse för miljöteknologi för snart 30 år sedan och var medgrundare till AltOptronic.

En annan vän är Wlodzimierz Blasiak, som var professor för ugns- och förbränningsteknik på KTH, när Jan tog in honom i Mobotec Europe. Redan då de först träffades på 90-talet började han övertyga Jan om sin vision att framtiden tillhör distribuerade energilösningar – som är lokala, småskaliga och rena. Det tog 12 år innan de 2008 grundade Boson Energy tillsammans – bland annat baserat på forskning inom högtemperaturförgasning för vätgasproduktion, som professor Blasiak påbörjat redan på 80-talet.

– Båda är smarta på riktigt, säger Jan med öppen beundran i rösten.

Från sopor och biomassa till ren energi

Boson Energys grundidé är enkel: Utvinna vätgas och grön koldioxid från biomassa och sopor – för att skapa lokal, ren och cirkulär energi samt ersätta fossil koldioxid.

– Allt är kol och väte, förklarar Jan. I en kemists ögon, på molekylnivå, så är det ingen större skillnad mellan innehållet i maten vi äter, en skopa kol, ett fat olja, träden i skogen, eller en tunna sopor. De är alla energibärare, men det gäller att hitta effektiva och rena sätt att utvinna energin.

Idag hamnar sopor av alla slag på soptipp eller eldas upp. Elda är bättre på många sätt, men släpper fortfarande ut växthusgasen koldioxid. Boson Energy har utvecklat en betydligt mer hållbar lösning:

Jan Grimbrandt

Ålder: 56 år

Familj: Ja

Intressen: Energi, miljö och klimat

Bor: Kungsbacka i Sverige och Luxemburg

Karriär i urval: AltOptronic, medgrundare av Mobotec Europe AB, grundare av Boson Energy

Aktuell med: Boson Energy

Favoritcitat: Inga misstag, ingen framgång

Genom förgasning förångas, separeras och isoleras sopornas kemiska innehåll i (något förenklat) tre beståndsdelar: Kolföreningar, vätgas och övriga ämnen. Och allt tas till vara med Boson Energys 'no waste left behind'-teknologi.

Lösningen finns där, menar Jan. Vi har ägnat mycket tid och resurser till att bygga ett system med ett lönsamt business case som kan göra påverkan över hela världen.

Varför just vätgas från sopor?

Entusiasmen går inte att ta miste på när Jan förklarar:

Vätgas – som blir rent vatten när man använder energin i den – ses som en av de framtida lösningarna på klimat- och energikrisen. Idag utvinns grön vätgas framför allt genom elektrolys av vatten, men i större skala kommer det att kräva enorma mängder elektricitet.

Genom att utvinna vätgas ur sopor får vi däremot ett lokalt system där vi; (1) eliminerar sopor, (2) genererar lokal cirkulär vätgas, (3) tar bort giftiga emissioner som annars hade hamnat i luften, (4) får en grön koldioxid för kommersiellt bruk, och (5), omvandlar askan till ett konstruktionsmaterial som ersätter klimatboven cement.

Närproducerad vätgas från sopor är lönsamt och enklare att distribuera till brukare. Den kan driva vätgasbilar. Den kan producera el där el behövs; för att till exempel snabbladda elbilar, bussar och lastbilar utan att dra en enda kilowattimme från nätet. Med vätgasen och den gröna koldioxiden kan man också göra metanol till fartyg eller till cirkulär plast. Ytterligare bonusar är tystare trafik, renare luft och ökad livskvalitet.

Makroperspektivet när Jan berättar är svindlande. Alla bitar verkar falla på plats: Globalt driver ökad välfärd upp mängden sopor. Så här får samhället ett rent energisystem som 'fylls på' med sopor varje dag i en cirkulär och hållbar modell. Och om man ska tro Jan:

– Inget av det här är egentligen tek-

> "Inget av det här är egentligen tekniskt komplicerat, men man måste kunna både elektroner och molekyler – och tänka i system."

Räkna med vätgas:

1 ton sopor = 100 kg vätgas = ca 1 400 km med buss eller lastbil som går på vätgas eller el. Med det blir 1 ton sopor lika många kilometer som 5.5 fat olja.

Sverige eldar årligen upp 6 miljoner ton sopor. Globalt dumpas och eldas 2 miljarder ton sopor årligen – vilket skulle kunna driva 1 miljard bilar och spara 5 miljarder ton CO2. Billigare än diesel.

Som ren bonus:

Vid förbrukning av 100 kg vätgas produceras en kubikmeter kemiskt rent vatten! Detta i en värld med skriande brist på rent sötvatten…

Läs mer på:
bosonenergy.com

niskt komplicerat. Men man måste kunna både elektroner och molekyler – och tänka i system.

Alla mot Jan

Varför går det då inte fortare att lansera ny teknik som löser så många problem på en gång?
Jan förklarar pedagogiskt att det i grova drag finns 3 energisystem i världen. De är separata 'top-down' vertikaler med enorm global infrastruktur – och det gör skiftet trögt:

- Diesel och bensin – Från t.ex. Mellanöstern, via en världsomspännande infrastruktur av transporter och raffinaderier, till en bensinmack nära dig.
- Naturgas – En resurs som i stort sett saknas i Europa och måste ledas hit i väldiga rörsystem eller fartyg, i värsta fall från Ryssland.
- Elsystem – Huvudsakligen kol-, kärn- eller vattenkraft, beroende på var du befinner dig.

Idag ses elvertikalen som räddningen i omställningen, konstaterar Jan. Men vind- och solkraft ger ännu knappt utslag i den globala energiproduktionen, och det befintliga elsystemet kommer inte att räcka till. Det skulle kräva enorma investeringar.

– Du kan inte lösa nya utmaningar med gamla lösningar.

"Du kan inte lösa nya utmaningar med gamla lösningar."

Hur ser Jan på framtiden?

Det stora målet är att revolutionera världens energisystem, affärsidén är att erbjuda en standardiserad lösning för vätgas från sopor – med anläggningar i hela världen. Eftersom sopor och biomassa finns överallt, blir denna lokala 'bottom-up' modell ett livsviktigt komplement till de gamla storskaliga 'top-down' systemen. Och lokala gröna jobb. Med hjälp av smarta lokala och globala partners som Scient Group, Motala Verkstad, Pyrogenesis och Topsoe är Boson Energy redo att växa snabbt.

Men varför har superentreprenören Jan valt en väg där han har några av världens allra mäktigaste ekonomiska drakar emot sig?

– Det är ju kanonroligt!, utbrister han. Och tillägger: – Vi ser ju vilken enorm samhällspåverkan det här har, och drakarna börjar förstå att de också behöver oss.

Marknaden har varit trög och ovillig till förändring men nu bokstavligen rasar pusselbitarna på plats. Klimathot, miljöproblem, energipriser, elbrist, energisäkerhet och paradoxalt nog även koldioxidbrist (!) gör att vi står inför massiva investeringar och utbyggnad av laddstolpar, 'gigafabriker' för batterier, gröna stålverk och annan infrastruktur. Vi kan samtidigt inte bortse från människors invanda beteenden…

Varför Ålandsbanken?

Jan med familj flyttade nyligen hem från Luxemburg för att barnen skulle få gå i svensk skola. Han behövde en bank och frågade en vän i styrelsen om tips. Vännen svarade:
– Den bästa banken i Sverige är Ålandsbanken. ■

Peter Wiklöf
HAR ORDET

BEHÖVER VI VARA OROLIGA FÖR DE HÖJDA RÄNTENIVÅERNA?

Räntor är ett genomgående tema i detta nummer av Ålandsbanking. Jag får relativt ofta frågan om de högre räntenivåerna oroar mig. Mitt svar är nej, inte om räntenivåerna stannar under 5 procent, vilket de för närvarande ser ut att göra med viss marginal.

För mig är återkomsten av räntor önskvärd. Jag säger inte det bara för att högre räntenivåer underlättar för banker att tjäna pengar via räntenettot, jag säger det därför att vi har levt under mer än ett decennium där tagande av risk inte har haft någon kostnad. Dessutom har extensiv utlåning för att stimulera ekonomin varit påhejad av regeringar och centralbanker. Under dessa förutsättningar är risken för värderingsbubblor mycket hög då man på konstgjord väg skapat snedvridna referensramar för investerare och en hel generation unga bostadsköpare.

Det är således inte höjda räntor med några procent som vi ska vara oroliga för, det skapar enbart ett mer sunt risktänkande. Det vi däremot kan oroa oss för är osund kreditgivning där långivare låtit sig ryckas med av den konstgjorda och mycket frikostiga miljö som vi levt i under lång tid och som bidragit till den alltför höga inflation som vi just nu upplever.

Så länge vi inte får se en hög arbetslöshet och omfattande företagskonkurser så är dessa nya räntenivåer inte farliga för vanliga låntagare. De flesta börsbolag som rapporterat sitt första kvartal 2023 visar fortsättningsvis på bra orderböcker och goda vinster. De stigande räntekostnaderna kommer att ta bort en del av det överskott som man kunnat unna sig lite extra för, men få kommer att gå under ekonomiskt.

Jag kan dock inte utesluta att vi på sikt kan få se att en del länder, framför allt i södra Europa, som nu är betydligt mer skuldsatta än vad de var under eurokrisen för 5–6 år sedan, får förnyade problem. Denna risk förstärks av att den europeiska centralbanken meddelat att de avser att sluta köpa hälften av all skuld som länderna tagit på sig och länderna därmed återigen blir mer beroende av den icke subventionerade kapitalmarknaden.

Just nu ser vi att kreditgivningen i de nordiska bankerna går på sparlåga. Det är naturligt att investerare och bostadsköpare vill se var de nya räntenivåerna stabiliserar sig innan de kan göra en trovärdig kalkyl för sin investering. Min tro är att räntorna stabiliserar sig under sommaren och att vi kan se en mer stabil räntenivå under hösten/vintern. Min tro är också att investeringar och antalet bostadsköp då på nytt kommer att börja växa.

Jag har fått vara med och bidra i Ålandsbanken i över 30 år och jag påminner ibland mina mindre erfarna kolleger om att bostadsräntorna var runt 15 procent då jag började i banken och jag ansvarade för privatkundsområdet på Åland då räntorna gick under 10 procent. Vi kände då att det äntligen började bli användbara räntor för nya investeringar. Ur ett längre perspektiv är de räntenivåer vi nu ser låga och de ska inte behöva hindra en fortsatt tillväxt bara vi kan komma upp med goda idéer och sunda investeringar.

Det är alltså upp till oss själva. Dagens räntenivåer stoppar inte goda idéer och förslag från att förverkligas.

Hälsningar
Peter

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:
Nygatan 2, Mariehamn
Åland
Telefon + 358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.fi

AFFÄRSOMRÅDET FINLAND
Direktör Anne-Maria Salonius
Telefon 020 429 3401
anne-maria.salonius@alandsbanken.fi

Private Banking
Chef Pasi Poikkeus
020 429 3472
pasi.poikkeus@alandsbanken.fi

Premium Banking
Chef Maarit Vesala
020 429 3601
maarit.vesala@alandsbanken.fi

Helsingfors
Bulevarden 7

Pargas
Köpmansgatan 24

Tammerfors
Hämeenkatu 4, våning 6

Uleåborg
Kyrkogatan 17 B

Vasa
Hovrättsesplanaden 11

Åbo
Hansakvarteret, Eriksgatan 17

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och för vissa även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen ska prövas enligt finsk rätt av finsk domstol exklusivt.

Posti Oy

Posti Green

Ålandsbanken Vindkraft – ansvarsfull avkastning

Finlands första specialplaceringsfond som investerar i vindkraft. Placeringsobjekten är vindkraftsparker i Finland och övriga Norden.

- Placerar huvudsakligen i byggnadsklara eller färdigbyggda vindkraftsparker
- Fondens investeringar ökar självförsörjning av elproduktion
- Genom att investera i vindkraft kan du främja Finlands övergång till ett klimatneutralt samhälle.
- Teckning och inlösen två gånger per år.

Läs mer på alandsbanken.fi/sv.

* Fonden förvaltas av Ålandsbanken Fondbolag Ab. Ytterligare information på svenska, inklusive faktablad och fondprospekt, hittar du kostnadsfritt på Ålandsbankens webbplats www.alandsbanken.fi/sv samt på Ålandsbankens kontor. Notera att alla investeringar i fonder innebär en risk. Värdet på en fond, och den avkastning som genereras, kan både öka och minska i värde och en investerare kan förlora hela eller delar av det insatta kapitalet.

Vi går vår egen väg

ÅLANDSBANKEN